TYÖMIES.

N:o 25 — Keskiviikkona 31 p. Tammikuuta — 1906

Tilaushinnat Helsingissä ja asiamiesten luona maaseudulla. koko v. 10: —, ¾ v. 7: 50, ½ v. 5: —, ¼ v. 2: 50, kuuk. 1 mk, **Postikonttoreissa:** (paitsi tilaussetelin hintaa) koko v. 9: 90, puoli v. 4: 95, kuuk. 89 p. **Venäjällä:** koko v. 4 r., puoli v. 2 r., neljännes v. 1 r., kuuk. 40 k. **Amerikassa:** koko v. 3 doll., puoli v. 1 doll. 50 sent. **Muualle ulkomaille:** koko vuosi 15: —, puoli v. 7: 50. Yksityisnumerojen hinta 5 p.

Voidaan myöskin tilata erikseen lehden **viikkopainosta** s. o. yksinomaan: lauantainumerot. Hinta asiamiesten luona: koko v. 3: —, puoli v. 1: 50. **Postikonttoreissa:** koko v. 2: 90, puoli v. 1: 40.

Eedvard Walpas
vastaava.

Ilmoituksia vastaan otetaan lehden konttorissa. **Ilmoitushinta** tekstin edellä 25 penniä ja jälkeen 20 p. petiti riviltä. Kuolemanilmoitukset tilan mukaan. Kihla-, syntymä- ja vihkimäilmoitukset 1: 50 p Ruotsinkiel. suomennet. maksutta. Pysyvistä ilmoituksista annetaan alennusta. Saman päivän lehteen aiotu ilmoitukset ovat jätettävät lehden konttoriin viimeistään klo 9 a. p.

Konttori Sirkuskatu 1. Avoinna klo 8—8; pyhä-aattona klo 8—7. Telef. 1937.
Toimitus Sirkuskatu 1. Telef. 2715. Auki 8—11 e. pp., 5—7 j. pp.
TYÖMIES jaetaan joka arkipäivän illalla.

Polttakaa ainoastaan alkuperäisiä **„TYÖMIES“** paperossia, jotka valmistetaan hienosta turkin tupakasta. Hinta ainoastaan 30 p. laatikko. Puuimukkeen kanssa poltettava.

Polttakaa meidän kauppaan ilmestyneitä **„PANKKIIRI“** paperossejamme, jotka valmistetaan sangen hienosta turkin tupakasta. Hinta 30 p:niä laatikko. Puuimukkeen kanssa poltettavat.

Polttakaa „Suomen kaarti“ paperosseja, jotka valmistetaan hienoista valikoiduista Turkin tupakoista sekä varustetaan kemiallisesti laitetulla pumpulilla, joka tekee tyhjäksi nikotiinin vahingolliset seuraukset. Hinta 30 p:iä laatikko. Paperimukkeella poltettava.

Kunnioituksella **Tupakkatehdas „FENNIA“ Helsingissä,** Puhelin 2664.

Ensim kaupungin lääkäri.

Prof. V. Sucksdorff, Terveydenhoitolautakunnan toimistossa klo 12—1.
Terveyshoitolautakunnan toimisto Et. Makasiinink. 1. Av. 11-1, t. 2890.
Terveyshoitolautakunnan kotidesinfektööri (H. Myhrberg). Puh. 5098.
Tarkastaja tehtaita ja käsit. varten, tav. lautak. toim E Makasiinink. 1, joka päivä klo 12-1 j. p. p. sekä tiist. ja perjant. klo 7-8 j. p. p.

Kaupungin kätilo.

H Edelman, Kallio 2 l. 1. Tel. 3762.

Alueläkäreitä.

T:ri Elmgren, Töölö, Jonasberg, klo 8—9 a. p. ja 3-4 i. p (Töölön alue).
T:ri Naema Ericson, Maariank. 12, 9—10, 4—5 (Lasten- ja naisten taut. kaup. eteläosa 1, 2, 3, 8 ja Siltasaar)
T:ri Hästesko, Ratak, 29, 9-10, 4-5 i p.
Kuhlefelt, Boulk. 7, 9-10 ja 5-6 silmät.
T:ri Leontjeff, Itäinen Viertotie 13, klo 9-10 a.p. ja 4 6 i.p. (Kallion alue). (Etelä-alue, kaup. os. etelä-puol. Bulevardin- ja E. Makasiininkatuja).
T:ri Råberg, It. Viertotie 22, 9-10, 5-6, (Sörnäisten alue).
Vallgren, I. Viertotie 39, 8—9 ja 3—4.

Lääkäreltä.

v. Alfthan, P. Esplk 39, 9-10, ½5-6, maanaat & terat. ½8 i. p.
Elin Elmgren, Aleksk. 44, 1-2, 6-7, t. 1698.
Forsman, Hakas k. 2, 8-9 5-7 iho&venerit
Hällberg, Aleksk. 44, voim., ort., hier., kylpyl.
Emil Jahnsson, 12-1 ja 5-½8 i.p. Vilhonk. 4. T. 3915.
Tri Kuhlefelt, Boulev.k. 7, 2-3, 6-7, silmä ja nenät.
J. J. Karvonen ulkomailla.
Tri Löfqvist, P. Makas.k. 7, 12-1, 5-6, t. 2072.
J. Lojander, Mikonk. 3, 9 10, 5-7, naisille 12-1.
U. Lojander, Annank. 15, vener. ja ihotaut. 9-10, 5-7
Sipilä, Annank, 25, klo 8-9, 4-6, tel. 2241.
Tri Sivén, Yrjönk. 16, 12-1, puh. 4085.
Mellin, I Roob. 46, last.t. tav. 10-11, 5-6, t. 2390.
Parviainen, naistaut. 1-3, Erottaja 19.
K. Relander, E.Mak.k.3; 11-12, 5-6, T.4892.
Tri Streng, rintat. Antink. 18 9.5-7, t.5152
Tuklainen, Siltasaark. 6 & 8 10-11, 5-7.

Hammaslääkäriä.

Westphal, O., Erott. Apteek. talo 11-2, 5-7. t. 746
Ahman Siltasaarenk. 5 klo 10-11, 1-3, 6-

Hierojia ja voimistelijoita:

Mauri Heilsten, P. Esplk. 35. T. 2426.

Kätilöitä.

Olga Salmi, Ruoholahdenk. 13 S. 4.
G. Nissinen, Kasarmink. 12.

Asianajajia.

Böök & Poppius Mikonk. 3, 10—2, 5—6. T. 2522.
Ludvig Hjelt Aleksanterink. 40. Tel. 4276 klo 10—4
Ignatius & Renvall, Lakitiet. tohtorit, Aleksanterink. 44. Av. 10-3. Puh. 2926.
Koski & Rautavaara, Keivok. n:o 9 (as. vier.), klo 9-11 ja 4-7. Puh. 2835.

Asianajaja Hj. LANG
(entinen senaattori)
Aleksanderink. 46, perras B.
Puhelin 5285.
Matkustaa maaseudulle.

Vilho Selin, I Robertink. 7. P. 2239
Valldén & Backberg, Itä Heikink. n:o 1, tav. klo 10-1 ja 5-7. Puh. 2646.

Pankkeja.

Kansallis-Pankki Aleksanderink. 42, av. 10—puoli 4.

Vakuutuskonttoreita.

O. Hakulin Aleksanterink. 40, tel. 954.
POHJOLA Palovakuutus O. Y. Aleksant k. 44. P. 627. Av. klo 10—4
KULLERVO Vakuutus O. Y. Aleksanterink. 44, P. 4070. Avoinna klo 10—4

FENNIA Palovakuutus-Osakeyhtiö Pääkonttori Unionink. 25, avoinna 10—4 Tel. 206.
PATRIA Tapaturmavakuut. O. Y Pääkonttori Unionink. 25 Telef. 1481. Av. 10—4

Suomen Sahanomistajain Työväen tapaturmavakuutusyhtiö, Konttori Helsingissä, Unioninkatu 28 b, av. 10—4.

K. SUO Sementityö-liike Pietarinkatu 11. Puhelin 4599.

Työväen kirjapaino, Sirkuskatu 1.

Työmiehen konttori, av. 8—6, lauantaisin klo 7:ään.

Suura Siltasaari 3—5, avoinna joka arkipäivä klo 2—10.

Työväenasiain lautakunnan sihteeri, lakitiet. kand. E. V. Walldén, joka maksutta antaa työväestölle neuvoja lakiasioissa, tav. It. Heikink. 1, keskiv. ja lauant. klo 7—8 i. p.

Kuollut.

✝

Täten ilmotamme
että
rakas isämme
Erik Johan Nordström,
Nummi, Miemala Peltomäki, nukkui kuolon uneen Helsingin kirurgisessa sairaalassa 23 p. Tammik. 1906, 60 v. vanhana, katkeraksi suruksi ja kaipaukseksi meille, 1 tyttärelle, 2 pojalle ja lasten lapsille y. m. sukulaisille ja tuttaville.
V. M. Nodi, J. V. Nordström, K. K. Nordström.

Niille vainajan sukulaisille ja tuttaville, jotka tahtovat saattaa häntä viimeiseen lepoon, ilmotetaan, että surusaatto lähtee vainajan kodista 4 p. helmik. 8 a. p.

Kokouksia.

Punasen-kaartin Johtokunta
kokoontuu tänä iltana kello 8.

Kaikkia niitä henkilöitä, joilla on vielä iltamalipuista tiilitettävää, pyydetään tekemään se tänä iltana klo 8 jälkeen.

R. Y. TOIMELAN Vuosikok.
on torstaina 1 p. helmik. Hermannin Kansankodissa klo ½9 i. p.
Vaalit y. m. vuosikokouksen yhteydessä olevia asioita. — Kaikkien läsnäolo välttämätön.

Suurlakkokomiteaan valitut ammattiosastojen ja yhdistysten edustajat
kokoontuvat
torst. 1 p. helmik. Vasaman huoneustossa Lastenkodinkatu 5 klo 8 i. p.

Ompeliatar A. O:n kuuk. kok.
torstaina 1 p. Helmik. klo puoli 9 ill. Yrjönkatu 27.
Huom! Paljon tärkeitä asioita.

V. P. K.
P. III. Kokoonkutsutaan keskiviikkoiltana klo 8. — HUOM. Miehissä.
Komppanianpäällikkö.

Verhoilijain ammattiosaston Vuosikokous
on perjant. 2 p. Helmik. Työväenyhdistyksen pikkusalissa klo 8 i. p, kaikkien läsnäolo välttämätön.

Porari- ja katukivenhakk. a. osaston kokous
perjant. t. k. 2 p. klo 7 i. p. Albertink. 24. Huom.! Palkkauskysymys.

Läkki-, Pelti- ja Vaskiseppien yhdistys kokoontuu
torstaina 1 p. Helmik. klo 8 i. p.
Uusia jäsenkirjoja saatavana.

Kiinteistö o. y. „Oman“
osakkeen merkitsijäin kokous 11 p. Helmik. klo 2 i. p. P. Robertink. 13.
Huom.! Ne, jotka eivät vielä ole maksaneet viidettä osaa merkityistä osakkeistaan, suorittakoon sen kaiken oikeutensa ja maksetun pääomansa menettämisen uhalla ennen 10 p. helmik. M. Auerin luona Kolmikulma 1, arkipäivinä klo 8—8 päiv.
(H. 409) **V. a. Johtokunta.**

Punasenkaartin 1:sen rykmentin 2:sen pataljoonan 1:nen komppania kokoontuu
miehistö ja päällikkökunta komppanian kokoukseen 2 p. Helmik. P. K. kahvilaan Itä-Henrikinkatu 13 klo 8 i. p.
Kaikki mukaan!
V. t komppanian päällikkö.

Vanhemmat ja kasvatt.
Niitä lasten vanhempia ja muita asiaa harrastavia kansalaisia, jotka toivoisivat, että Helsingin Suomalaiseen Tyttökouluun perustettaisiin väliaikaiset yliopistoon johtavat jatkoluokat, kutsutaan yleisen kokoukseen ensi torstaina 1 p. helmik. klo 8 i. p Suomalaiseen Tyttökouluun Yrjönk. 18
Huom.! Päätetään edellisen kokouksen valitseman komitean mietinnön lähettämisestä hallitukselle.

N. Y. Wasaman kokous
Keskiviikkona t. k. 31 p. klo 8.30 ill. Lastenkodink. 5.
Vaaleja. — Esimiehen ja johtok. jäsenten ehdokkaat. — Liittokysymys, y. m. tärkeää
Osanotto lukuisa!

Ilmoituksia.

Punasenkaartin soittokuntaa
saa tilata iltamiin y. m. tilaisuuksiin soittokunnan johtajalta
Huttuselta,
Ruoholahdenkatu 6.

Myytävänä.

Parhaimmat paperossit ovat
Kaukaasia, Turkka, Matti ja Seitsemän Veljestä.
H. Borgström Jr
Tupakkatehdas O. Y.

Huveja.

Suomen Kansallisteatteri.
Keskiviikkona tammik. 30 p. klo ½8.
Luostariveljet.
(Die Brüder von St Bernhard). 5 näyt. näytelmä. Kirj. **Anton Ohorn.**
Huom.! Ensi ilta.

„Ihmeitten maailmassa“
Palokunnan talossa
Suuri premieeri,
suurimmoisia historiallisia, koomillisia y. m kuvia.
Siis jälleen hinoastaan uutta ja hienoa.

Naamiohuvit
toimii
Muurari a. o.
lauantaina 3 p. Helmik. Palokunnan talolla. Kestää klo 8—2. — Pilettiä etukäteen 1 markalla tunnetuista kahviloista. Ovella 1: 50.
Huom.! Soittokunta on paras Helsingissä. Hyvin puetut palkitaan. Puvut täytyy olla uusia.

Taistelumme.

Lokaisia lippuja taas wastustajamme ylös taiwaalle kohottelewat, että ka'a ne luettuaan pois riweistämme wientäisi. Toinen toistaan julkeampia ja raaempia syytöksiä sisältäwät nuo lokaiset liput. Yhdessä niistä kerrotaan, että me wäkiwaltaisin keinoin tahdomme musertaa kaiken laillisuuden ja rauhallisen kehityksen mahdollisuuden tässä maassa. Kapinao, wallankumouksia, werilöylyjä me tälle maalle walmistamme. Meidän rauhaa rakastawaan kansaan tämä onkin jossain määrin waikuttanut. Onhan kansa wiimeaikaisen wäkiwaltajärjestelmän aikana niin paljon kärsinyt, että se kammoo kaiken raa'an wäkiwallan ja mahtijärjestelmien waltaan pääsemistä. Niin kyllä, mutta mekö sitä edistäisimme. Me olemme taistelleet tämän maan ja kansan puolesta, olipa sitten tuuli idästä tai lännestä, taikkapa puhaltiwat kotoisat puhurit.

Työwäen liikkeen ensimmäinen taistelu, nimittäin silloin, kuin liike alkoi tulla itsetietoiseksi, kohdistui etupäässä lännestä tänne saapuneita ruotsalaisia sortoherroja wastaan. Hehän olivat anastaneet käsiinsä maan teollisuuden, maanwiljelyksen, kulkuneuwot y. m. Tehdasorja tunsi sortajanaan ruotsalaispatruunan, joka omisti tehtaan. Samoin maalaisrenki maata omistawan patruunan. Ruotsalainen wirkawalta, se rasitti tätä maata, se antoi raskaan kuorman kansan hartioille, siksipä sitä wastaan taisteltiinkin. Epäisänmaallisen räyhääjäjoukon nimen saimme, meitä syytettiin jämän maan wihollisiksi. Tuli sitten aika, jolloin idästä ryntäsi sortaja, luottaen joukkojensa wahwuuteen ja wiekkauteen. Kansalle alkoi nusi kärsimyksen aika. Kuka silloin astui tuota woimaa pontewammin wastustamaan. Eikö se ollut juuri maan järjestynyt työwäki. Niinpä kyllä. Mutta, tässä taistelussaan ei se unohtanut, että se tässä taistelussaan taisteli waan yhtä osaa wastaan riistäjäin armeijasta. Se ei unohtanut suhdettaan maan omiin riistäjäpuolueyhtiöihin, waikkapa ne tässä taistelussa, ainakin pääasiassa oliwat solidaarisia sen kanssa. Se tunsi taistelewansa kahta wihollista wastaan, joista toinen nyt kulki yötäwän naamarilla.

Myönnetäänkö liikkeemme taistelu idän mahtiwaltaa wastaan. Ei. Häwäistyswirsiähän meille siitä alinomaa soitettiin. Olimme muka antaneet suomettarelaisluxusten tilsemme suunnatamisella ostaa. Kenenkä agitaattorit ne kulkiwat maan syöämimessä silloin, kun Bobrikoffilainen järjestelmä hurjimmin riehui? Ketkä rohkeniwat silloin huutaa noille mahtajoille, että heidän työnsä on turhaa ja he kulkewat narrin teitä kohti onnettomuuttaan? Oikeus ei koskaan kuole. Kenen miehet tunsiwat poliisikammarcissa tuoksian iskuja, kenenkä hiustukoja näiden huoneiden lattioilta löydettiin? Kenen miehet saiwat wirua kuukausmääriä näissä kylmissä wankilomeroissa? Kenenkä miehet saiwat työjän pussin kanssa poistua maasta, kun eiwät halunneet hirsipuussa roikkua? Se uhraus on toista, kuin jonkin rahaherran siirtyä irstailemaan ja hekumoimaan Tukholman hienoimpiin hotelleihin. Siinä ei suurta maan rakkautta tarwita. Toista on oliut nälkäisten taistelu. Kenen naisia räätäitiin, kenen suuta kowimmin kostettiin tukkia? Ohjelmamme otettiin takawarikkoon, kokouksiimme tunkeutui kaikellaisia pahan ilman lintuja. Kuitenkin paloi taistelun kipinä. Joukot kokoontuiwat suuriin kokouksiin, joissa rohkeina mielipiteensä laulaiwat. Paljonko niihin rohkeni herraskaisia tulla. Hywä kun rohkeniwat neljän seinän sisässä ajatuksiaan ajatella. Waatimuksemme oli samat, emme tinkineet waikka tuuli wälistä tuntui kowenewan ja helpoittawan. Mitenkä tässä meneteltiin sen puolueen puolelta, joka myöskin ojensi käsiään rysän tukkaan. Muistettakoon Woikan lakko, jossa isänmaallisuus turwaului wenäläiseen wirkawaltaan.

Tuli sitte suurlakon ajat Silloin nyönnettiin, että se oli tuo työwäki, joka peloittawalla woimallaan sai rysän täkäläiset edustajat wapisemaan. Työwäen täällä saama uhkaawa asema ja asema Wenäjällä pelasti maan. Mitä olisiwat sillä hetkellä merkinneet herraskaisten mielenosoitukset ja waatimukset. Korkeintaan olisi Obolenski sanonut, että menkää ja katsokaa, mitä ne herrat siellä räyhäämät ja jos on tarwis, niin wiekää poliisi wartioon.

Ei ne kappeli mielenosoitukset paljoa merkitse. Eihän herroja näkynyt waaran uhatessa juuri ollenkaan. Kun tuli sadon aika, silloin kyllä luonto tikan pojan puuhun weti. Noita kurjia työmiesperheitä saadaan kiitää tämän maan säilymisestä. Kiitos niille työmiehille, jotka jo olwat jäähyvästit perheiltään ottoneet, kotoa lähtiessään, sillä he oliwat oltaet walmiit kaikkensa uhraamaan. Se on isänmaanrakkautta. Mutta jos on näin pittälle päästy että tunnetaan pohja omaksi, ei sillä hywä. Meillä on wanhanaikaiset järjestelmät, puolustuskeinot. Ne owat jääneet ajasta jälelle. Työwäestö on sanonut, mitä siitä, jos idän walta nyt perääntyi. Se woi tulla uudelleen. Wiime aika osoitti, ettei meillä kaikki ole niinkuin olla pitäisi. Ne, jotka owat maan suojelukseen itselleen ottaneet, ne eiwät woi sitä täyttää. Tasatakaan oikeudet, tasatakaan welwollisuudet. Tehdään kansasta kaikkiwaltias. Silloin se kestää. Silloin siitä tulee se pohjan kallio, johon sortajan peitsi heikkona murtuu.

Mutta se tuntui wallassa olleista kauhealta. Antaa orjille oikeus. Julistaa he tasa-arwoiksi orjuuttajansa kanssa. Koetettiin waan lupauksilla narrata. Se ei onnistunut. Työwäki julisti että sen taistelu ei lopu, ennenkuin tässä maassa ei rehoita minkäänlainen sortowalta eikä ole eroa kansalaisen ja kansalaisen wälillä. Se julisti, että se pakoittaa tämän maan ryöstäjien luowuttamaan oikeuden kansalle suurlakolla, jos ei muu auta. Se lakko tuo kyllä kyyneleitä ja nälkää kärsiwiille, mutta miksi he eiwät woisi wielä tätäkin uhrata. Se rautarengas puristi rikki idän suunnitelmat, se puristaa myöskin wallasta kansan tunnottomat painajat. Työwäki leimattiin epäisänmaallisekksi. Se halaa takaisin laittomia aikoja. Se hautoo wallankumousta, werilöylyä ja herra ties mitä. Sitä wastaan warustetaan teurastajakaarleja, poliisijoukkoja y. m. Katsotaan olot sellaiksi, että niitä täytyy puolustaa. Elämä on perustuslailista, siitä kiinni pitäkäämme. Ja kuitenkin tässä maassa täytyy kääntyä prokuraattorin puoleen, että hän wapauttaisi tuolla wankilan komerossa riutuwan kansalaisemme. Hän tunnustaa taas olewansa woimaton. Wirkoihin näkywät wieraat kansalaiset pääsewän kuin ennenkin. Senaatti on pakoitettu esittämään wirkaan samaa henkilöä jota kansan eroamaan pakoidama senaatti on puoltanut, waikka se ei kansaa tyydytä. Kotitarkastuksia pannaan toimeen. Laittomat wirkamiehet ottawat waan wirkawapautta muutamiksi kuukausiksi. Mitä kaikkea tämä merkitsee. Kuitenkin selitetään että me olemme saaneet mitä on tarwis. Eikö se ole kerrassaan iwailua. Työwäkeä rohkeawat he syytää laillisten olojen poistajaksi, kun se on julistanut että se ei tyydy tällaiseen „woileipä“-politiikkaan, waan se waatii enemmän. Eikö työwäellä ole täysi oikeus julistaa, etiä woitto minkä saawutimme, tuntuu olewan waan näköhäiriö. Sempätähden on mahdollisimman pian woimamme lujitettawa. Se tapahtuu ainoastaan siten, että lain lehdet puhdistetaan luokkapyyteistä ja annetaan kansalle siile tulewa ja kuuluwa ihmisyys ja oikeus. Se laatii itselleen perustuslait, joiden puolesta se woi rajattomalla uhraawaisuudella taistella. Niistä se ei itse tingi, eikä anna toistenkaan sitä tehdä. Työwäen puolue on maan perustuslaillisin puolue, sillä sen perustuslakina on kansan tahto.

Nuo lokaiset liput kertowat työwäen tässä maassa toimeen panneen dynamiittiwarkauksia. Häpeällisempää syytöstä ei olisi woitu tehdäkään. Mutta, onhan joukkomme hajoiteitawa, maksoi mitä maksoi, sillä jos me nyt säilymme kokonaisina, on woitto meidän. Mitä me olisimme tuolla warastetulla tawaralla tehneet. Olisiohan nuo näkläiset leiponeet itselleen dynamiittipannuakkuja ja siten särkewää näkläänsä sammutellut. Wai uskoteellaanko, että aijotaan tämän kansa raiwata tietä kansanwaltaisuudelle Suomeen? Siis uskowat he itse, etä he eiwät tule luokkaoikeuksistaan muuten luopumaan. Ei, se on tarpeetonta. Näillä keinoilla te aina olette wallanottaneet, se on kyllä totta. Tuliputket ja kanuunat owat soinneet taistelon wirtä. Niin kyllä. Me emme niitä tarwitse. Me woitamme muuten. Meillä on ase, jota ette woi murtaa, ette waikka wielä likaisempia lippuja nostatte. Se ase on yksimielisyys. Niin sillä me woitamme. Jos noihin rikoksiin on liittynyt nimiä, jotka meihin kuuluwat, mitä siitä. Onhan tässä maassa tapahtunut monta tapausta, jolloin ei koskaan ole syytetty koko puoluetta siitä, mitä yksilö teki. Ei, sillä se olisi järjetöntä. Jokainen itse työstänsä wastatkoon.

Itsenäistä on ollut taistelumme, waikkapa sitä onkin koitettu parjailemalla halwentaa. Se on ollut taisteloa kärsiwien ja kurjain puolesta, leskien ja orpojen, kaikkien puutetta ja nällää kärsiwien yhteistä kamppailua. Se on ollut taistelua näkläisten leiwän ja sorretujen oikeuden puolesta. Tämä taistelu kestää, kestää siksi, kunnes orja on wapaa, sorretulla on oikeus ja näkläisillä leipää.

Nostakaa waan likaisia lippuja. Heittäkää päällemme lokaa, me emme siitä huoli. Itse waan siinä työsänne yhä likaisemmiksi käytte. Antakaa waan itseänne pettää olemattomalla laillisuudella ja wapaudella, me emme enään silmiämme sellaiseen uneen ummista.

Liehu punainen, puhdas lippu. Kansa yhtenä woimana lippusi ympärille. Se lippu liehuu siellä, missä kansa nousee, missä orjuutta poistetaan, wapautta luodaan. Se liehuu Moskowan Barrikaadeilla, se liehuu kaikkialla missä kansassa palaa elämän tulta. Woitto on meidän. Emme tuule parjaajien ääntä emme katsele heidän likaisia lippujaan, meidän tarkoituksemme owat puhtaat, meidän woittomme on ihmisyyden woitto.

Yksimielisenä, yhtenä kulje ryysyliston joukko, wapaustaisteluissasi. Elät suuria hetkiä. Uuden ajan aamuruskot sarastawat. Walkeuden loimut syttywät. Taisteluun.

Wain taistelulla woitamme. Se antaa meille kyllä surua ja näkläää, aukaisee kyynelwirrat wuotamaan, mutta sitä suurempi, sitä puhtaampi on woittomme. Wapauden ihmisyyden edestä kannattaa taistella. Sen puolesta woi elää ja kuolla.

Ei oikeutta maassa saa
jos itse sitä et hanki.
Mikko.

Kunn. kunkaustilaajia kehoitetaan uudistamaan tilauksensa, ettei keskeytystä lehden lähettämisessä tapahtuisi.

Tilaukset pian, pian!

Erittäin tärkeätä luettavaa.

Tämä wuosi on alkanut mieliä jännittäneillä tapauksilla. Tammikuulta siirtyy niitä koko joukko helmikuulla selwiteltäwiksi. Wenäjällä on ilmenewä wallankumouksliikkeen ja kauhistuttawien teurastusten maininkeja. Ehkä uusia purkauksia. Suomessa owat tehtyjen dynamiitiwarkauksien aiheet ja aiheuttajat wielä salaperäisyyden werhon takana. Samoin on wasta perin wähä paljastettu sitä wehkeilyä, jota eräät suomalaiset anastajapuolueet owat dynamiitiwarkausjutuilla harjoittaneet, huomattawasti tarkottaen wahingittaa työwäenliikkeen rauhallista edistyskulkua. Suomalaisten ja wenäläisten sortajain keinottelun tuloksena on jo työwäen tärkeän osan, punakaartilaisten, kokouswapauden kieltäminen koko Wiipurin läänissä. Keisarilliset wakuutukset kokouswapaudesta on siten julkeasti poljettu. Kansaa on petetty! Alisetu katala sorto woidaan minä hetkenä hywänsä ulotuttaa laajemmalle. Suomen järjestyneeltä työwäeltä tahdotaan häwittää sen järjestystä suojelewa miehistö. Järjestetyn toiminnan lakkauttamisella synnytetään sitä waaraa, että anarkia yhä enemmän pääsisi waltaan ja että sortajaluokkain ylläpitämät mustat woimat saisiwat yhä tuottaa onnettomuuksia monien jo olewien kansan kärsimysten lisäksi. Itse „perustuslaillisten“ poliisilaitos on ratkaisewasti astunut sortawan mieliwallan palwelukseen, tehden äsken toimitetulla äkkilisellä kotitarkastuksella köyhäin kotirauhan suojattomaksi. Törkeän wäkiwallan aikakausi on siten olemassa. Helmikuun ajalla tulee ehkä wielä enemmän kuin tammikuulla sen luonteenomaisia rikoksia päiwänwaloon.

Suuren yleisön, Suomen kansan köyhälistön, tulee saada ne mahdollisimman todenmukaisina tietoonsa. Sen tulee myös saada lausua niistä oikeamieliset arwostelunsa.

Mielipiteitään saa se esittää **Työmies-lehdessä.**

Luotettawimpia selwittelyjä saa se **Työmies-lehdestä.**

Siis: tilatkaa pian Työmies keillä ei wielä ole.

Helmikuuksi markalla.

Helmi—huhtikuuksi 2: 50.

Työmies tulee tarmokkaasti taistelemaan wenäläisen ja „perustuslaillisen“ ja muunkin bobrikoffilaisuuden erikoista sekä yhdistettyä sortoa wastaan.

Työmies tahtoo sen sijalle kansan oikeamielistä waltaa.

Työmies tulee juuri sentähden erikoisen huolellaasti seuraamaan **kansaneduskunnan** luomistoimia. Eduskuntakomitean ehdotus tulee walmiiksi helmikuulla. Samalla tulee meille tilaisuus ja welwollisuus oikean kansanwaltaisuuden periaatteiden mukaisesti arwostella tehtyä eduskuntasuunnitelmaa sen erikoiskohtia myöten.

Jos eduskuntaehdotus jo helmikuulla ehtii waltiopäiwille, niin tulee meille tilaisuus ja welwollisuus selwitellä yleisölle laikkia niitä pienoiskohtaisiakin kansanwaltaisuuden kawaltamis-, pettämis- ja kiertämisyrityksiä, joita wiisaat ja owelat kansan wiholliset tulewat waltiopäiwillä ja niiden ulkopuolella tekemään, wahingoittaakseen sillä Suomen kansan enemmistön etuja ja oikeuksia sekä turwatakseen petokselle ja wäärynydelle perustuwaa anastajaryhmäin sortowaltaa.

Työwäestö tarwitsee lehteään, Työmiestä, heti helmikuulla erittäin tärkeisiin, koko kansamme onnea suuresti koskewiin tehtäwiin.

Työmiestä tulee tilata, lewittää ja awustaa.

Tilaukset pian, pian!

Tilauksia ottawat wastaan postitoimistot, asiamiehet ja Työmiehen konttori, Sirkuskatu 1.

Wain 1 **markka** koko helmikuulta.

Ainoastaan 2 **mk.** 50 **p:iä kolmelta kuukaudelta.**

„Mieletöntä yllytystä“.

Maaseuduilta on kuten odottaa sopi, saapunut meille useita wastauksia Helsingin Sanomain bobrikoffilaismallisiin syytöksiin. Julkaisemme saapuneista pari:

Todellakin mieletöntä on se yllytys, jota Helsingin Sanomat harjottawat. Tuskin on sitä numeroa ilmestynyt, jossa eiwät työwäki, roskajoukko“, saisi kuulla mitä äreintä „haukuntaa“. Sosialistit owat joka paikassa yllyttämässä, eiwät anna herrojen rauhassa ahmia työnsä tuloksia, wielä murisewat. Sen tähdenne owat kulistettawat. Mutta siihen eiwät riitä omat woimat, on turwattawa omien rajojen ulkopuolelle, länteen ja itään. Lisätty suojelustila on pantawa toimeen täälläkin oikein perustuslaillisella tawalla. Ja johan sitä on osaksi toteutettukin. Helsinkiläiset owat olleet Wärtsilässä rauhoitusmatkalla. Helsinkiä pidetään perustuslaillisten mielestä rauhallisena pohjanmaalta haalituilla kirjawalla joukolla, joka jo nähtäwästi on näyttänyt hywiä oireita, että se kelpaa mustaksi sotnijaksi.

Helsingin Sanomat owat kauhuissaan, että me maalaisetkin alamme nostaa päätämme. Sentähden meidät on nujerrettawa hinnalla millä hywänsä. On huudettawa oikein räikeästi koko perustuslaillisella ponnella, on heitettäwä walheen lokawirta meitä wastaan ilettäwimmässä alastomuudessaan.

Tukityöntekijät waatiwat 20 à 25 markkaa päiwältä. Tulewan kansaneduskunnan jäsenet tyytywät 12 á 14 markkaa, näin kuuluwat heidän arwoisat sananja.

Samassa Sanomain numerossa tekee kuitenkin eräs „puolueeton siwustakatsoja“ selkoa tukkimiesten waatimuksista Keski Suomessa. Joka tuntee näitä oloja, huomaa heti, että ne owat todellakin puolueettomia selwittelyjä. Sen mukaan owat tukityömiesten palkat seuraawat: paperipuu sylestä, joka on $6_{,5}$ m. pitkä, 4 m. leweä 1 m. korkea 12 á 14 markkaa. Mainitun sylen teosta, kokoilusta ja wedosta menee 2 miehelta ja hewoselta 3 päiwää, josta tulisi keskiarwoksi miehen päiwätyölle 1 mk. 25 p. ja hewosen 2 mk. 20 p. Todellakin 20 á 25 markkaa päiwältä! Tukkimiesten waatimus Äänneksen yhtiöitä, josta Helsingin Sanomat owat monta kertaa pärrättäneet, on ylempänä selitetyltä syleltä 20 markkaa. Siitä tulee samojen laskujen mukaan miehelle 2 markkaa ja hewoselle 2 mk. 70 p. päiwältä. Eikös ole tawattomia waatimuksia? Ja näitä tawattomia waatimuksiaan rauhalliset ihmiset eiwät saisi tukea lakoilla, Jos työläinen ei sano woiwansa niin mitättömästä palkasta tehdä työtä ja kieltää kowaosaista weljeäänkin, pidetään se hirmuisena rikoksena, haastetaan käräjiin ja — — niin herra ties mitä kaikkea siitä aina saadaan.

Tukityhtiöiden, jotka tähän asti ja wielä nytkin, owat kaikenlaisilla keinoilla saaneet talonpojan metsän miltei ilmaiseksi, pitäisi wielä saada ne järwiin ja jotkin ilmaiseksi. Ei riitä wielä tuolle ymmärtämättömälle talonpojalle se weroksi, että on metsänsä lahjoittanut, wielä pitäisi ne kulettaa jalostuslaitoksiin ja siellä tietysti jalostaa ne sellaisilla palkoilla, joilla tuskin jaksaa saada kuiwaa leipää syödäksensä.

Helsingin Sanomat wäittäwät, että yhden puun hinta kohoaisi neljäkin markkaa, jos työläisten waatimuksiin suostuttaisiin. Samassa selwityksessä, josta ylempänä mainitut numerot lainasimme, sanotaan, että tukipuista waaditaan 9 m. pitkästä ja 16 cm. wahwasta km. wetomatkasta 35 p. ja 5 p. aina kahden cm. wahwuuden noususta. Niisiästä on näkynyt, että siellä on tarjottu 22 p. puulta. Äärettomiä waatimuksia!

Kaikki teollisuudenharjoittajat saawat wapaasti perustaa renkaita ja yhdistyksiä saadaksensa tawaroillaan mahdollisimman korkeimman hinnan ja wieläpä he woiwat pakoittaakin toisia liikkeenomistajia yhtymään heidän waatimuksiinsa alentamalla hinnat. Siten täytyy warsinkin pienemmän kapitalistin taipua.

Mutta annahan olla, jos me maalaiset rupeamme joitakin waatimuksia tekemään, silloin Helsingin Sanomain tohtorit puhaltawat itään ja länteen, että nyt on kapina maassa, nyt työwäki on liitossa Wenäjän wallankumouksellisten kanssa. Woiko enää ilettäwämpiä ilmiantoja tehdä? Mitä tällä yllytyksellä on tarkoitus? Jos sillä on tarkoitus wahingoittaa työwäen yhä lisääntywää puoluejoukkoa ja sen woimaa, owat Sanomat siinä suuresti erehtyneet. Heidän pitäisi muistaa J. W. Snellmanin sanat: „Suuren enemmistön waisto sanoo, että mitä wallanpitäjät wihamielisesti wainoowat, se on warmaan sorron wihollinen“.

Olisikohan liika suuri toiwomus, jos herrat tohtorit käwisiwät ensin ottamassa asiasta selwää, ennen kuin tuollaista pötyä syöttäwät laumalleen. Mutta sehän onkin tehty wastoin parempaa tietoa ja siinä tapauksessa tietysti odotamme yhä uusia syytöksiä, wääristelyjä ja ilmiantoja.

Maalainen.

Hels. Sanomat äskeisessä pääkirjoituksessaan syyttää järjestynyttä työwäestöä ja hyökkää sen kimppuun, woipa sanoa mielettömässä raiwossa. Mutta kun tuo työwäeltä riistäjäin äänitorwi noin koettaa syjätä meitäläisten niskoille oman turmeltuneen leirinsä „ansioita“, on sille syyttämänsä syytökset heitettäwä takaisin. Kapitalistien kopla tosiaankin, ja sen asianajajana palwelewa Hels. San., oikein töikseen kylwäwät tuulta että sitte syyttömäinkin täytyisi käydä niittämään siitä seuraawaa myrskyä.

Tukityöläisten lakot maaseuduilla ne owat H. S:n aiwokopeissa synnyttäneet „mielettömän yllytyksen“. Sellaisen sekasotkun että se antaa aihetta monellaisiin mietteisiin ja johtopäätöksiin. Ei kauan sitten lehden päätoimittaja kuulutti lehdissä tehneensä juomalakon. Se wieläkö kestänee? Mutta warmaa on kuitenkin etteiwät lehden toiset toimittajat ole lainkaan juomalakossa, koska heidän aiwojensa tila on moissa höyrähtäwiä tuotteita synnyttäwä. Kun jostain lehdestä nähdään joku tai useita samantapaisia kapitalistien, tukkiyhtiöiden käyrien kirjoittamia walhejuttuja lakkotapauksista, silloin pääkaupungin lehdenkin toprat posat kämpiwät mustetolppansa ääreen, tartuwat kynään ja tekasewat kärpäsestä härkäsen, laittawat kokoon kummallisemman sekasotkun kuin itse suurpohattain rohkeinkaan mielikuwitus on woinut aawistella, niin tulewat olemaan „katolisempia kardinaalit kuin itse Paawi“.

Näin se tuo hallituspuolueen tupsun heiluttaja sanelee: „Kaikkialta maaseuduilta saapuu tietoja sen yllytyksen hedelmistä, jota on kiiwaasti harjoitettu tukkilaisten eli metsätyömiesten keskuudessa“. Sen aiheuttajina muka owat „työwäenjohtajiksi päässeet henkilöt“. „Useassa paikoin on tukinkaato tai ainakin kulettaminen uittowäylille mahdottomaksi käynyt. Tukkilaisten waatimukset owat olleet niin päättömät että niihin suostumalla tukin hinta nousisi. Miten päätöntä tämä on, sen ymmärtää selittämättä. Sanos muuta! Lisäksi tulee, että tukkilaisten waatimukset, jos niitä jatkuwan sallitaan, tulewat sywästi järkyttämään lain kunnioitusta, oikeuden turwaa, joka on kaiken talaudellisen kehityksen edellytys“.

Sellaisia tuloksia tietää H. S. syntyneen „työwäenjohtajiksi päässeiden henkilöiden“ järjestämän yllytyksen kautta. Jos tuota täytyisi uskoa, niin ne „johtajat“ olisiwat ihmeellisellä waikutuswoimalla warustettuja olennoita. Mutta katsotaampa asiaa todellisuuden walossa.

Muutamassa pitäjässä Sawossa syntyi marrask. lopussa suurellainen tukkilaislakko. Herrat kapitalistit koetiwat lopulta auttaa asiaansa wiranomaisiin turwautumalla. Kruununwouti tuli ja piti tutkintoja. Mutta hän saikin selwille, ettei koko paikkakunnalla ollut käynyt ainoatakaan „yllyttäjää“ ennen lakkoa, waan oli yksinomaisena syynä lakkoon palkkojen wähyys. Oli näet maksettu miehelle päiwäpalkkaa 80 p:iä. Kolmelle miehelle ja yhdelle hewoselle yhtiötyössä yhteensä 5 mk. päiwältä. Jauhosäkki paikkakunnalla maksoi lähes 16 mk. Kun nyt tukkilaiset tekiwät lakon näitä kurjia oloja wastaan ja waatiwat parempaa palkkaa (miehelle tahdottiin 2: 75 päiwäpalkaksi), uhkailiwat ylipomot ampumalla rangaista lakkolaisia ja lähettiwät aseilla warustettuja, ratsastawia miehiä lakkolaisten kokouksia häiritsemään.

Kuka tässä nyt oli harjoittanut kiihotusta, josta lakkotaistelu seurasi? Kuka oli lisäksi turwautunut huonoissa aikeissaan todella „mielettömään yllytykseen?“ Kapitalistit. Ja H. S. yhäkin käppi kiiwaimpana tuon kiristysyllytyksen aseenkantajana. Itse siis, hywä H. S. ja sinun leirisi, olette mielettömiä yllyttäjiä ja tunnottomia kiristäjiä.

„Tukkilaisten waatimukset owat niin päättömiä — että tukin hinta nousisi. Miten päätöntä tämä on, sen ymmärtää selittämättä“. No kyllä tuo tosiaankin on niin selwää puhetta että sen ymmärtää! Tätä ei liene lupa wäittää „että typeräksi että työwäelle wahingollisesti“. „Jos niitä (lakkotaisteluita) jatkuwan sallitaan“, sanoo H. S. Siis toiwoo niitä woimakeinoilla ehkäistäwän. Mutta jos tuota peliä alettaisiin harjoittaa näkäisiä ja näkäruoskaa wastaan taistelewia kohtaan, silloin he oikein selwästi huomaisiwat ettei mikään laki heitä suojaa, waan kaikki nykyiset lait owat heidän kuristamistaan, heidän näkään näännyttämistään ja heille wäärynyden teloa warten. Tämä jos mikään „tulisi sywästi järkyttämään lain kunnioitusta ja oikeuden turwaa“. Mutta sellaista waan H. S. hartaasti toiwoo. Woiko ajatella „mielettömämpää yllytystä?“ — Noin olet, H. S, saanut tekemäsi syytökset omille silmillesi.

Me työwäestö emme halua anarkiaa, waan tahtoisimme woimaan saada ainoan oikean laillisuuden, kansanwallan.

K. H.

31 p. Tammikuuta

— **Karjalan puolen työwäestölle huomattawaa.** Suursaaren sahalla, Wuoksen warrella, on kestänyt rettelöitä kansallislakosta saakka. Sen loputtua näet arweli työwäestö ajan tulleen puhistella omiakin nurkkia ja kehotti sahan omistaja, toiminimi Ahlströmiä, erottamaan sahan isännöitsijän ja konttoristin, joita wastaan työwäki isännistön lähettiläälle esitti kokonaisen sarjan syytöskappaleita. Mutta tästä ei isännistö huolinut, waan komensi työwäen, irtisanomisen uhalla, luopumaan waatimuksestaan. Tämä ei woinut peruuttaa mielestään oikeutetua waatimusta ja silloin — waikka ei työwäen puolelta mitään lakon uhkaa ollutkaan — sanottiin työwäki irti ja työt keskeytettiin. Nyt on saha jo seisonut useita wiikkoja ja puute ahdistelee puite paijaille heitettyjä raatajia; ainoastaan wiereisen Pöllätkälän sahan työwäki on palansa jakanut puutteenalaisten towereittensa kanssa.

Puoluehallinnon toimeenpanewa waliokunta, johon työwäestö on wedonnut, tietää Suomen työwäestön monenmoisiin keräyksiin ja rettelöihin jo niukkoja warojaan paljon kuluttaneen että siksi woikaan ehdottaa yleistä keräystä, — monin paikoin maatamme on näet samallaisia rettelöitä. Mutta Karjan puolen työwäenyhdistysten toiwoo waliokunta toimittawan awustusta näin kolkosti kohdelluille raatajille, jotka yrittiwät isännistölleen ilmoittaa, millaisen johtajan ohjauksella työt paraiten sujuisiwat. Huomattakoon, että työwäki wielä pysyy yksimielisenä ja odottaa pääsyä töihin, jotka piakkoin alettanee. Nikkurit pysyköot poissa Suursaarelta. Sahan työwäki kuuluu Pöllätkälän työwäenyhdistykseen.

Puoluesihteeri.

— **Punasen kaartin järjestäminen.** Wiime sunnuntaisessa kokouksessaan keskusteli Turun työwäenyhdistys punasen kaartin järjestämisestä. Keskustelussa lausuttiin yleisesti se waatimus, että kaartin jäsenien tulee kuulua työwäenyhdistykseen. Ilman tätä woi kaartiin liittyä kaikellaista joukkoa, joka palwelee waan omia tarkoituksiaan. Eikä järjestyneet woi silloin wastata kaartin töistä. Turussa huomautettiin kaartissa olewan noin 10 prosent. yhdistykseen kuulumattomia. Yhdistys päätti waatia, että jokaisen joka haluaa kaartiin kuulua, tulee myös kuulua työwäenyhdistykseen.

— **Omalla listalla** ottiwat Tampereen sosialidemokraatit osaa waltuusmieswaaleihin. Heidän ehdokkaansa oliwat H. Kaskinen, sai 3392 ääntä, K. A. Kaskinen sai 3376 ääntä, äänestäjiä 963. Walituiksi tuliwat kukkarojen ehdokkaat, jotka saiwat 5950 ääntä 357 äänestäjältä.

— **Herrainpäiwät** kokoontuwat taas Helsinkiin torstaina helmik. 8 pnä, jolloin täysi-istunnot owat klo 7 i-p. Tällöin jätetään säädyille korkeimmassa paikassa hywäksytyt, ennen mainitut suostuntaesitykset.

— **Komitea,** jonka hallitus on asettanut walmistamaan ehdotusta työwäen työkywyttömyys- ja wanhuuswakuutuksesta, on täällä ollut koolla tuluwan kuun 15 päiwästä ja päätti eilen istuntonsa tällä kertaa. Komitea on nyttemmin ensi lukemisessa pääpiirteistään suunnitellut niitä perusteita, joiden mukaan mainittu wakuutustoimi meillä olisi järjestettäwä. Komitea kokoontunee jälleen ehdotustansa tarkistamaan ja täydentämään huhtik. 2 pnä.

— **Lainoja kansakoulutalojen rakentamiseen.** Kansakoulutalon rakentamista warten on senaatti myöntänyt Degerbyn kunnalle 8,000 mkan ja Koiwulahden kunnalle 10,000 mkan suuruisen lainan. Lainoista maksetaan $4^1/_2$ prosentiia wuodessa, josta 3 prosent. on korkoa ja jäännös kuoletusta.

— **Senaatti jakelee.** Senaatorinrouwa Lilly Hougbergille on myönnetty hänen mieswainajansa palwelusajalta lahjapalkkiota 15,000 mk.

Öwerstiluutnantinleski S. Bläfield on saanut lahjapalkkiota mieswainajansa palwelusajalta 2,625 mk.

Kenraaliluutnantti F. Procopéllе on joulukk. 20 p:nä 1901 annetun julistuskirjan mukaan myönnetty 5,007 mkan 74 p:n suuruinen wuotuinen elinkautiseläke.

— **Eronhakemuksen** on senaattiin jättänyt Oulun läänin kuwernööri O. Sawander.

— **Wirkalomaa** on senaatti myöntänyt Turun ja Porin läänin lääninsihteerille A. Hoflainoffille helmik. 20 p:ään saakka edellytyksellä, että Hoflainoff, joka on ilmoittanut aikowansa hakea wirkaa keisarikunnassa ja niin ollen ilmaisut halunsa erota sanotusta lääninsihteerinwirasta, hywissä ajoin ennen wirkawapausajan loppua jättää eronhakemuksensa.

— **Snellmanin muisto.** Senaatti on oikeuttanut Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran maksuttomasti lyöttämään rahapajassa mitalin J. W. Snellmanin muistoksi.

— **Hammaslääkäriopisto yliopistoon.** Korkeimmassa paikassa on myönnetty kerta kaikkiaan 20,445 mk. hammaslääkäriopiston perustamiseksi yliopistoon sekä sanotun opiston woimassa pitoon wuosittain 8,500 mk.

— **Suomen Pankki.** Senaatti on lausunnossaan päättänyt puoltaa säätyjen kirjelmää, joka koskee muutosta Suomen Pankin ohjesääntöön ja wuosirahasäänтöön.

— **Opettajastipendit.** Senaatti on päättänyt tehdä esityksen 10,000 mkan lisän myöntämisestä siihen määrärahaan, joka ennen on myönnetty stipendeiksi alkeis- ja tyttökoulujen opettajille ja opettajattarille.

— **Suomen liikemiesten kauppaopisto.** Korkeimmassa paikassa on Suomen Liikemiesten kauppaopistolle myönnetty 300,000 mkan suuruinen rakennuslaina.

— **Hollolan** manttaalipohatoita ei saakkaan enää Fellman edustaa. Waalin on nimittäin Hämeen läänin kuwernööri, kumonnut.

Wäkijuomat ja waltuusto.

Kaupungin waltuustossa oli eilen esillä wäkijuomien wähittäismyynnin ja anniskelun, wiinien ja muiden miedompain wäkijuomien wähittäismyynnin sekä mallasjuomien anniskelun järjestäminen tulewaksi kaksiwuotiskaudeksi.

Ensinkin waltuusto hylkäsi järjestyneen raittiuswäen anomuksen, että yleisen äänestyksen kautta olisi otettawa selko siitä, missä määrin kaupungin wäestön enemmistö tahtoo wäkijuomien wähittäismyyntiä ja anniskelua kaupungissa jatkettawan.

Wäkijuomien wähittäismyynnistä ja anniskelusta kesäk. 1 p:stä 1906 kesäk. 1 p:ään 1908 päätti waltuusto:

että wähittäismyyntioikeuksien luku määrätään korkeintaan 31:ksi, joista kesäk. 1 p:stä 1906 kesäk. 1 päiwään 1908 ainoastaan wiidellä on yksinomainen oikeus wähittäin myydä palowiinaa ja spriitä;

että anniskeluoikeuksien luku määrätään korkeintaan 62:ksi, josta määrästä ei kuitenkaan useampia kuin 46 saada luowutaa harjoitettawaksi rawintolaliikkeen yhteydessä;

että wähittäismyynti- ja anniskelupaikkoja ei saa olla 6:nessa, 7:nessä, 8:nessa, 9:nessä, 10:nessä, 11:nessa ja 12:nessa kaupunginosassa sekä kaupungin asemakaawan ottamalla alueella, ei myöskään ensimäisessä kaupunginosassa Rauhankadun pohjoispuolella, mutta kyllä tämän kadun warrella, kolmannessa kaupunginosassa Unioninkadun warrella Kauppatorin eteläpuolella tai niissä korteleissa, jotka owat tämän kadun ja Länsi-Rannan wälillä, sekä niillä neljännen ja wiidennen kaupungin osien alueilla, jotka owat Fredrikinkadun länsipuolella, mutta kyllä tämän kadun warrella;

että ei kaupungin muissakaan osissa saa harjoittaa wäkijuomien wähittäismyyntiä ja anniskelua aiwan kirkkojen, koulujen, kasarmien, sairashuoneiden tai seliaisten paikkojen läheisyydessä, joissa kansaa käy runsaammin, ei myöskään kauppatorin läheisyydessä ja niissä Itä- ja Länsi-Heikin osissa, jotka owat Simon- ja Kaiwokadun pohjoispuolella; sekä

että poikkeuksen näistä säännöistä saa tehdä kauppatorin warrella olewiin hotelleihin, Alppilaan, Kaisaniemeen, Blekholmaan, Korkeasaareen, Kaiwopuistoon sekä teattereihin ja klubeihin katsoen.

Wiinien ja muiden miedompien wäkijuomien suhteen päätti waltuusto,

että näiden wähittäismyyntioikeuksien luku määrätään korkeintaan 70:ksi, sekä

että alueen suhteen määrätään samat rajoitukset kuin palowiinan ja muiden wäkewämpien juomien kaupassa.

Mallasjuomien suhteen päätti waltuusto,

että mallasjuomien anniskeluoikeuksien lukumäärä on olewa korkeintaan 30 ja

että alueen suhteen määrätään samat rajat kuin edellä mainittujen wäkijuomien kaupassa.

Keskusteltiinhan sitä hieman asiasta. Raittiutta puoltawat tahtoiwat, että monopoolia ensin ratkaistaisiin ja sitten wasta muuta päätetään. Mutta raittiuspyrinnöt tapettiin. Ei Fredrikinkadultakaan poistettu anniskelupaikkaa. Koetettiin tinkiä kapakat pois Korkeawuorelta, koska se on työwäen ja kansan tahto, mutta waltuusherroilla oli oma tahtonsa.

Wiinien ja muiden miedompien wäkijuomien suhteen yhdyttiin 27 äänellä 11 wastaan waliokunnan jäsenten, herrojen Cajanderin, Holstin ja Lundqwistin ehdotukseen, että puheenaolewain wähittäismyyntioikeuksien paikkojen suhteen tehtäisiin samat rajotukset kuin wäkiwiinajuomain kaupasta on määrätty.

Mallasjuomain anniskeluoikeuksiin nähden yhdyttiin waliokunnan mietintöön.

Hra Wallin ehdotti, ettei yksiäkään oikeuksia mallasjuomien anniskelua warten nyt myönnettäisi. Häntä kannatti hra Altunen. Tätä ei otettu huomioon.

— **Työttömyys ja Helsingin waltuusto.** Eilen Helsingin waltuusherrat käsitteliwät rahatoimikamarin kirjelmää ja työnwälitystoimiston esitystä sekä Työttömäin lisätyn komitean kirjelmää.

Walmistuswaliokunta ehdotti myönnyttäwäksi siihen, että palkka kiwenmurskaamisesta korotettaisiin 3 mkasta 4 mkaan kuutiometriltä, että 10,000 mk. annettaisiin Työttömäin komitealle käytettäwäksi etupäässä toisilla paikkakunnilta olewain työttömäin kotia lähettämiseksi sekä hätäawuksi köyhimmille.

Asian johdosta syntyneessä keskustelussa huomautti hra Holmberg, että täten käy kiwen murskaaminen kalliiksi kun palkkoja korotetaan. Koneilla suorittaen se tulisi huokeammaksi. Hän wastusti koko puuhaa, etenkin 10,000 mkan myöntämistä tällaiselle komitealle. Jos rahat annetaan, on ne annettawa köyhäinhoitohallitukselle.

Yhtyen edelliseen puhujaan, wäitti hra von Alfthan työläisten itsensä olewan syynä työttömyyteensä, sillä tekemällä lakkoja he owat tulleet työttömiksi. Jos nyt heitä autettaisiin, tietäisi se, että kunta tahtoo, tunnustaa heidän epäoikeutetut lakkonsa. Jos työtä tällaisille annetaan, olisi heidän työpaikkansa päin wastoin pienennettäwä eikä korotettawa.

Puheenjohtaja hra Norrmén selitti, että köyhäinhoitohallitus et woi ottaa annettawaksi aijotun rahamäärän käytämistä, koska siellä oli muutenkin nykyään yllin kyllin työtä.

Hra Rosenqwist puolusti walmistuswaliokunnan ehdotusta.

Hra S. Ingman kannatti niinkään walmistuswaliokunnan ehdotusta ja toiwoi, että waltuusto antaisi rahatoimikamarille määräyksen ryhtyä walmistamaan wielä lisää hätäaputöitä, sillä talwen kuluessa se kyllä käy tarpeellisiksi.

Hänen ehdotustaan kannattiwat hrat Pesonen, Kosk ja Lawonius.

Waltuusto päätti hywäksyä rahatoimikamarin ehdotuksen, että kiwen murskauksesta maksetaan 4 mk. kuutiometriltä. Sitä wastoin hylkäsi waltuusto hra S. Ingmanin ehdotuksen, että rahatoimikamarille annettaisiin määräys ryhtyä walmistamaan uusia töitä. Työttömäinkomitealle päätti waltuusto walmistuswalikunnan ehdotuksen mukaan antaa 10,000 mk. ja walitsi hra M. Pesosen waltuuston puolesta walwomaan komitean työstä, josta on annettawa waltuustolle kertomus.

Helsingin waltuusherrain

eilisessä kokouksessa päätettiin m. m. seuraawista asioista:

Kansanlastentarhain johtajattarien antamat wuosikertomukset lähetettiin rahatoimikamariin kunnalliskertomukseen liitettäwäksi.

Uudeksi waltuusmieheksi ilmotettiin walitun hra A. Aminoff.

Poliisilaitos. Komitean mietintö woimassaolewien Helsingin poliisilaitosta koskewien asetusten muutamisesta paniin pöydälle.

Wähittäismynti- ja anniskeluosakeyhtiöiden tilien tarkastajaksi waliittiin kaupungin rahastonhoitaja S. Ehrstedt.

Wäkijuomakaupat. Rawintoloitsijatar K. A. Pettersjonin anomukseen saada sirkuksen rawintolassa anniskella mallasjuomia ei waltuusto suostunut.

Wahtimestarinwaimon O. A. Lönnwistin hakemukseen saada kauppias Olga Wilenille myönnetyt wiinien ja muiden miedompien wäkijuomien kauppaoikeudet.

Kansaalaisoikeudet. Anomuspaperien puutteellisuuden takia ei waltuusto woinut ottaa huomioon Wenäjän alamaisen Maria Wasjukowin hakemusta päästä lapsineen Suomen kansalaiseksi.

Helsingin hiihtoseuralle myönsi waltuusto 1,000 mk. määrärahan Eläintarhan suksimäen korottamiseen ehdolla, että työ suoritetaan hätäaputöinä.

— **Koulupakko.** Helsingin kansakoulujohtokunnan lausunto. Kuten aikoinaan mainitsimme, käski koululyhlallitus marrask. 24 pnä 1905 annetulla kiertokirjeellään kaikkien maamme kaupunkien kansakoulujohtokuntien lähettämään tiedot kansakoulujen oppilasmäärästä tammik. 1 pnä 1906, koulun menoarwion loppusummasta tältä wuodelta sekä kustannusarwion niistä menojen lisäyksistä, jotka johtuisiwat 6-wuotisen koulupakon toimeen panemisesta.

Tämän kiertokirjeen johdosta on Helsingin kansakoulujohtokunta ilmoittanut Helsingin kansakoulujen oppilasmäärän olleen wiime syyslukukauden lopussa 7,900 ja koulujen menoarwion wuodelta 1906 nousewan 890,118 mkaan 50 p:iin.

Mitä itse koulupakon toimeenpanoon tulee, huomauttaa koulujohtokunta, että kustannusten kaswaminen ei tule aiheutumaan yksinomaan oppilasmäärän kaswamisesta, waan myös wakituisten lasten kannaltamisesta. Kansakoulujohtokunta on wiime aikoina koettanut saada selwää koulua käymättömien lasten lukumäärästä kaupungissa, ja sitä warten on ryhdyttu toimenpiteihin, mutta missään tapauksessa ei tietoja saada hankituksi helmik. 1 p:ään mennessä, kuten koululyhallitus on pyytänyt, sillä työwäen piireissä wallitsewa lewoton mieliala olisi tehnyt tämän tiedustelutyön epäluulonalaiseksi (!)

(Eiköhän herraskainen kansakoulujohtokunta löytänyt muuta wittastelun syytä).

Wertaamalla kaupunkiamme samankokoisiin ulkomaisiin kaupunkeihin, joissa on koulupakko wallitsemassa, lausuu kansakoulujohtokunta arwelunaan, että pahimmassa tapauksessa nousee koulua käymättömien lasten luku Helsingissä 1,000:een. Näin ollen tulisi koulupakko Helsingissä lisäämään kansakoulun menoarwiota 100,000 markalla, koska kustannukset oppilasta kohti on laskettu 100 mkaksi.

— **Niiajot** tuntuwat waan, muistutuksista huolimatta lisääntywän. Niinpä wiime lauantaina illalla senaatin torilla syöksyi isäkkä hurjaa wauhtia erästä puolipäihtynyttä miestä kohden, ettei tämä ehtinyt tarpeeksi pian wäistyä, waan jäi alle ja sai siinä pienempiä wammoja, ajaen edes taaksen katsomatta. Eräät tapauksen nähneet saiwat toki selwän ajurin numerosta, jotta asianomainen wot ilmottaa poliisille.

Eilen aamupäiwällä joutui eräs nainen ajurin hewosen eteen Wladimirinkadulla, tämän hurjaa kyytiä kiitäessä eteenpäin. Pienempiä wammoja jalkoihinsa ja naarmuja kaswoihinsa sai hänkin. Ihmeellisintä tässäkin on se että sekä ajuri että kyydittäwä kylmäkiskoisesti kiitäwät pois, huolimatta edes ottaa selwää seurauksista. Poliisin huomiokaan ei siihen kiintynyt, hän kun oli loitommalla tapahtumapaikalta.

— **Kurjuutta** saapi raskaimman työn raatajajoukko kokea puolelta jos toiseltakin. Ja kun kurjuus tulee ensin yhtäältä, niin tulee se silloin toiseltakin, tehden olotilan siten niin tukalaksi että tuntuu ihmeelliseltä miten ihminen woikin kaikkia kestää.

Kuten tunnettua, ei warsinkaan perheellisen työmiehen, jolla sattuu olemaan lapsia tuonne puolen tusinan korwille, ole milloinkaan täällä wiheliäisessä pääkaupungissamme huokea elellä ensinnäkin sentähden että palkat owat niin surkean pienet ja muut olosuhteet sitäwastoin niin äärettömän kalliita. Mutta pahin este semmoiselle perheelle tulee asunnon saannissa, sillä ne lapset — niitä ei saisi olla. Jokainen työmies, kenelle on runsaammin lapsia annettu, tietäisi kertoa paljon pulmallisia seikkoja jotka kohtasiwat asuntoja haeskellessa, sekä todisteita tämän tähden seuranneesta surkeudesta.

Mutta esimerkin wuoksi kerrottakoon tässä eräs semmoinen todiste. Eräs perheen haltija, jolla on ylempänä mainitu määrä ihmisen alkuja, on jo parin wiikon ajan etsiskellyt asuntoa, mutta lastensa takia ei ollut onnistunut saamaan, sillä jokainen niiden paljoutta kauhistui. Osaltaan oli asiaan waikuttanut sekin että mies nyt aiwan satunnaisesti oli työtön, sillä yleisestä työnpuutteesta huolimatta, oli hänen aina onnistunut pysyä ansaitsemassa. Mutta suurimmilleen nousi surkeus kun tuon perheen wiime lauwantaina piti lähteä entisestä asunnostaan, tietämättä kuitenkaan minne, sillä uudet tuliat, samanlainen joukko kuin lähtisitäkin, tunkeutui huoneeseen ja talon omistaja uhkaili „poliisilla ajattaa“ talwiselle taipaleelle, ellei hywällä lähtisi. Onneksi oli tulijajoukko siksi tunteellinen, ettei lähtiäin tarwinnut antautua kylmyyden koeteltawaksi, waan sai toistaiseksi jäädä yhteisasuntoon toisen joukon kanssa. Minkälaista sentään on olo tässä asunnossa: yksi wähäinen huone ja siinä 17, sanoo seitsemäntoista henkeä? Sen woi paremmin arwata kuin kertoa. Todellakin surkeata on työorjain elämä, ja porwarillinen yhteiskunta näkyy edelleen tahtowan tätä surkeutta edistää.

Kankirautaa

kaikissa suuruuksissa mustaa sekä galwaniseerattua

Peltiä, halwimmalla,

G. F. Stockmann Osakeyhtiön Kallion Haarakaupassa.

Herrojen puheilla.

Monet wiimeaikaiset tapaukset owat olleet omiaan herättämään yleisempää huomiota. Perjantaiillana tapahtui kotitarkastus eräässä talossa Itä-Roperinkadulla. Tämä salaperäinen hom,

Kellot, korjaukset ja silmälasit halvimmalla. Parhait Sveitsiläisiä kelloja halvimmalla. Herättäjiä 5: —, jousi 2: 25, lasi 60 penniä

Aksel Johansson.

Itä-Heikinkatu 3, piharakennus.
Tel. 2419.

ma on pannut monen kysymään joko nyt alkaa bobrikoffilainen urkija- ja kotitarkastusjärjestelmä uudelleen rehottaa. Wiipurin läänin kuwernöörin ukaasi, että punaset kaartit Wiipurin läänistä owat hajotettawat on herättänyt suuttumusta monen mielessä, sillä tuossa mieliwaltaisessa käskyssä näkyy yritys tappaa se kokoontumiswapaus, minkä työläiset suurlakkoiskolla maalle hankkiwat. Erottamiset Helsingin poliisilaitoksen palweluksesta henkilöt, jotka owat ottaneet työwäenliikkeeseen osaa eiwätkä hywäksy laitoksessa käskewien herrojen nimiperustuslaillisia mielipiteitä, owat saaneet työläiset kysymään toisiltaan eikö poliisi saisikaan herrojen mielestä olla ihminen, joka tahtoo ajatella mikä on oikein tai wäärin. Eikö poliisit Helsingissä saakaan muodostaa, jos tahtowat, yhdistystä woidakseen ajaa ammatillisia tai waltiollisia waatimuksiaan läpi poliisimestarin yhdistyksen ulkopuolella waikuttamatta. Jotta saataisiin näihin kysymyksiin jotakin selwyytä läksi eräs aputoimittajistamme puhuttelemaan asianomaisia herroja.

Piikosasiainkomisarus Mesterton otti erittäin ystäwällisesti wastaan. Suoraan tehtyyn kysymykseen katsooko hän nykyään tapahtuneita dynamiittiwarkauksia salahankkeiksi waltion turwallisuutta wastaan tai pitääkö hän niitä wain tawallisina warkauksina, wastasi hra M., että hänen mielestään niitä ei woi pitää muina kuin tawallisina warkauksina. Kun tästä näin oli tullut selwä wastaus käänsi puhe Turun dynamiittiwarkauteen ja Helsingissä toimitettuun kotitarkastukseen.

— Miten kotitarkastus tapahtui?

— Mitä kotitarkastus? En minä mitään sellaisesta tiedä.

— Se kotitarkastus, josta Hufwudstadsbladet jo kertoi ja sanoi Teidänkin olewan siihen sekaantuneen. Kotitarkastus Isä-Roopertinkadun warrella talossa n:o 46.

— Niin olihan siellä eräässä talossa tutkinto, muisti jo hra M.

— Poliisimestarinko käskystä tämä tapahtui?

— Niin, hänen käskystään. Oli ilmotettu, että siinä talossa oli säilytetty dynamiittia ja kun se on sellaista tawaraa, ettei sitä ole lupa yksityisen luonaan säilyttää pantiin tutkinto toimeen.

— Kuka sen ilmiantoi, että tuossa talossa oli dynamiittia säilytetty?

— Sitä minä en woi sanoa. Mutta dynamiittia liene talossa säilytetty jatkoi hra M., waikkei siä etsittäessä tawuttu. Seuraawana päiwänä lienewät sitten wieneet talosta pois siellä löytywät dynamiittipaketit.

— Mutta oisihan kun kerran taloa tarkastettiin sielä pitänyt dynamiitin, joka hajullaan ilmaisee läsnäolonsa, löytyä jos siellä kerran sellaista oli.

— Talossa ei liene ollut suurempaa määrää tuota ainetta, ainoastaan joitakin paketteja, joten niistä ei helposti selwää saa.

Kun näin oli selwinnyt, että salaisen ilmiannon perusteella oli kotitarkastus toimitettu, kääntyi puhe punaisiin kaarteihin. Hra M. arweli, että Wiipurin läänin kuwernöörin käsky läänisjä olewien punasten kaartien hajottamisesta on laiton, eikä sitä woida toteuttaa laillisilla keinoilla. Mitä Wiipurin kaupunkiin tulee niin siellä woi ajatella mahdolliseksi moisen kokoontumis- ja yhdistymiswapauden rajottamisen, sillä kaupunki kuuluu sotalinnoituksen alueelle.

Josko wallassaolijat aikoisiwat muuallakin Suomessa, kenties Helsingissä, seurata Wiipurin läänin kuwernöörin esimerkkiä punasten kaartien suhteen, ei hra M. woinut sanoa. Puolestaan hän katsoi toiwottawaksi että punaisista kaarteista erotettaisiin pois kaikki epäluotettawat ainekset, jotka sinne owat tunkeutuneet. Warsinkin olisi päällystön suhteen oltawa warowaisia ja walittawa kunnollisia miehiä, joita kyllä olisi riittäwästi.

Lopuksi näytti hra M. Helsingissä Kaiwopuistoon huwilan n:o 4:n läheltä pari päiwää sitten tawattua patruunalaatikkoa. Se luultawasti kuului Turusta warastettuihin tawaroihin. Laatikko oli sinkistä, noin puoli metriä pitkä ja kaksi senttimetriä leweä sekä kolme senttimetriä korkea. Sisällä oli parikymmentä täysinäistä patruunaa. Kamaloita kapineita. Miten ne Kaiwopuistoon joutuiwat on wielä selittämättä.

Poliisimestari suwaitsi myös olla sangen puhelias. Hän sanoi mielipiteensä dynamiittiwarkauksista olewaa seuraawan: Niihin ei ole mikään puolue tai yhdistys wikapäätsi katsottawa, owat waan yksityisiä ilmiöitä. Alussa tuntui siltä, että ne olisiwat joitakin tawallisia warkauksia, joita tehdään rahanansion halusta. Mutta Turussa istuu nyt kaksi miestä kinnni ja warmaa on että useampia henkilöitä on osallisena tässä teossa ja että se on jotenkin huunniteltua. Ei kuitenkaan ole wähintäkään selkoa siitä, että dynamiittia, jota näin hankittaan, tuliaisiin käyttämään Suomessa joitakin suomalaisia wastaan, waan on otaksuttawaa, että jos se tapahtuu toisella taholla.

Dynamiittiwarkaudesta Turussa owat jäljet ojottaneet Helsinkiin ja Turun poliisin kanssa on Helsingin poliisi koettanut etsiä täällä kätköjä. Poliisimestari tunnusti, että hänen wastuullaan oli tapahtunut kotitarkastus Isä-Ropertinkadun warrella olewassa talossa. Miksi poliisit kotitarkastusta toimittaessaan eiwät sanoneet mitä he etsiwät, sen luuli poliisimestari olewan selitettäwissä. Oli näet wiisampaa, antaa yleisön olla tietämättömänä tällaisista asioista silloin kuin ne wielä owat keskeneräiset. Salaisesti asiata ensin oli tutkittawa. Kuka oli poliisille ilmoittanut, että Isä-Ropertinkadun warrella olewassa talossa olisi dynamiittia, sitä ei poliisimestari ilmaissut ja arweli että dynamiittia talossa oli ollut ennen tarkastusta, mutta wain joitakin kiloja. Nyt sellaista tawaraa ei siinä talossa ole eikä koko kaupungissakaan. Samalla wakuutti poliisimestari, ettei hän tule sallimaan dynamiitin säilyttämistä yksityisasunnoissa, sillä siinä owat talossa asuwat ihmiset suuressa waarasta.

Wiipurin läänin kuwernöörin käskyä punasten kaartien hajoittamisesta Wiipurin läänissä piti poliisimestari suoranaisena marraskuun 4 p:n manifestin loukkauksena. Sellaista käskyä on mahdoton antaa, se on kokonaan kuwernöörin wallan ulkopuolella. Linnoituksen komentaja kyllä woi antaa määräyksen, ettei linnoituksen alueella johonkin paikkaan kukaan saa jalallaan astua, mutta häneltä ei saa myöntää toisille ja kieltää toisilta tuota oikeutta, sama määräys koskee kaikkia. Eikä komentaja woi kuin sotatilan aikana mennä kokoontumis- tai yhdistymiswapautta rajottelemaan. Tuollaisen käskyn antamista, että punanen kaarti on hajotettawa, ei esim. Helsingissä olojen tällä kannalla ollen woi tulla kysymykseenkään. Siihen ei poliisimestari sanonut suostuwansa. Hän kertoi ilmoittaneensa kenraalikuwernöörille silloin kuin punanen kaarti Senaatintorilla wahwisti sääntönsä ja waati Procopén Suomeen tuomista ja Suomen lakien mukaan tuomitsemista, punasen kaartin tarkotuksen ja sen waatimuksen Procopén suhteen. Eikä kenraalikuwernöörillä ollut mitään muistuttamista punasen kaartin sääntöjä wastaan eikä liioin sitäkään, että Procopé tuotaisiin Suomeen. Oli waan halunnut, että Procopén asia esiteltäisiin pyyntönä eikä waatimuksena.

Poliisireserwistä, jota Helsingissä on 200 miestä, mainitsi poliisimestari, että sen hankkiminen tulee osottautumaan turhaksi, sillä nyt on jo kolme kuukautta kulunut rauhallisesti, eikä nähtäwästi tule sen suurempaa tapahtumaankaan, joten kesäkuussa reserwi hajotessaan huomannee olleensa tyhjän toimittajana. Poliisin puukotus Korkeawuorenkadun ja Esplanaadinkadun kulmassa waikutti sen, että täytyi antaa miekat näillä seuduin passissa olewille poliiseille sillä jos mainitussakin tilaisuudessa poliisilla olisi ollut miekka, ei lyöjä olisi päässyt karkuun.

Lopuksi kääntyi keskustelu poliisimiesten yhdistyksiin. Poliisimestari selitti olewansa halukas näkemään poliiseilla yhdistyksen, joka yhteishenkeä kaswattaa. Helsingin poliisien yhdistyksen sääntöehdotusta on hän tarkastanut ja miehet sitä wielä tutkiwat, jonka jälleen se lähetetään kuwernöörin wahwistettawaksi. Kerpoipa poliisimestari olewansa puuhassa yhdistykselle huoneuston hankkimista warten. Ei sanonut kuitenkaan salliwansa, että poliisit nyt pitäwät kokouksiaan hänen luwattaan, niin ettei hän tiedä mitä niissä puhutaan. Arweli näet, että koska poliisilaitoksessa wielä on wanhan järjestelmän miehiä, niin woisi nämä saada pahennusta aikaan. Ei hän myöskään salli, etiä poliisit kuuluisiwat johonkin waltiolliseen puolueeseen tai yhdistykseen, sillä siitä muka syntyisi sellainen hämminki, että poliisilaitos menettäisi merkityksensä. Poliisin tulisi pysyä puolueettomana. Ei edes wirantoimituksen ulkopuolella sallisi poliisimestari poliisien ottaa puolue-elämään osaa. Yhdistyksessään saisiwat kyllä keskustella taloudellisista seikoista.

Wielä huomautti poliisimestari siitä hywästä ehdotuksesta, jonka waltuuston komitea on laatinut, jonka mukaan poliisien alinpalkka olisi 1,400 mk. wuodessa, joten siis poliisien aineellinen tulewaisuus alkaa näyttää kauniilla.

Pikku juttua.

Rouvat touhussa. Nämä voimakkaat ajat tempaavat kaikki mukaansa. Kempä voisi kylmänä ollakkaan. Kun silloin kireinä aikoina pidettiin „alas“ kirkujaiskokouksia laittomuudelle. Högmanille, suomettarelaisille y. m. sellaiselle romulle, olivat katupojat niissä hyvinä ensi tenooreina. Kenpä ei olisikaan nauttinut näiden nuorien laillisuuden sankarien palavasta innostuksesta. Asken kerrottiin sanomalehdissä, että eräs pikkupoika joka oli asunut ennen perustuslaillisessa ympäristössä, muutti sitten suomettarelaiseen ympäristöön, ja pani poikapihalla toimeen voimakkaan „alas“ kirkumisen näille „halweksimilleen“ henkilöille. Tämän voimakkaan isänmaallisuuden tunne ilmauksen sai sitte selkänahallaan wastata. Naisetkin ovat nimittäin alkaneet herätä. Minä tarkoitan niitä rouvia joilla on hyvätuloinen herra ja elämä päivänpaisteista. He ovat myöskin kuulleet nyt kutsuwan äänen. Turussa ne ottivat erään hoviokeuden möhömahan ja alkoivat sillä katuja tasoitella, pyörittämällä sitä pitkin likaista katua. Nyt siitä on noussut oikeusjuttu vaikka kyllä sanotaan mitä naiset tahtoo, niin sitä Jumalakin tahtoo, niin ei kuitenkaan näy olevan. Sörnäisissä ovat myöskin rouvat heränneet. He kulkevat alas kurjiin mökkeihin, eivät edes pelkää että heidän hieno puheensa siellä likaantuisi. Ei, he ovat innostuneet. He menevät sinne missä nälkä ja puute majailee, levittävät sinne toivon ja rauhan evankeljumia. He selittävät noille nälkäisille, että kyllä ne olot ovat nyt hyvällä kannalla, nyt tulee meidän kaikkien olla hiljaa kuin hiiret kivenkolossa. Muuten ryssä suuttuu. Ei pidä työwäen nyt napista eikä olla tyytymättömiä, muuten tulee entiset ajat jos teillä on huonompi elämä, niin kyllä se korjataan ilman rähinäkin. Kääntykää vaan taivaallisen isän puoleen, hän antaa hyvän ajallansa, hän antaa päivän paistaa niin huonoille kuin hyville.

Tällaisia luirutusvirsiä he nyt levittävät. Kulkevat majasta majaan. Hyvät rouvat. Ei kannata enään kulkea laillisuuden ja taivaallisen isän agentteina kurjien majassa. Siellä ei sellaiset kaupat rotsi. Te parannatte maailmaa istua kenöttämättä rukoushuoneissanne, toisin käsitetään tuolla kurjuuden keskellä: Pahan ilman lintuja sinne tahtoo liiaksi lennellä, älkää te sinne enää tuppautuko.

Löylytti meitä. Farbroori Hufvudstadsbladet löylytti koko kovin meitä sosialistia siitä, että me emme ryhdy mihinkään toimenpiteeseen sen johdosta, että telegrafisti Nikolainen on vangittuna saanut pitemmän aikaa virua Pietari-Paavalin linnassa Pietarissa. Me vaan täällä puuhailemme ja hyörimme ja tuo onneton saa siellä virua herraties kuinka suuressa kurjuudessa. Kun ei meidän puolelta mitään kuulunut, käännyttiin prokuraattorien puoleen. Meillä on nyt prokuraattori, johon luotetaan. Mitä vastasi herra prokuraattori. Hän sanoi näille piskuisille lampailleen, että tuo asia on hänen virkavaltansa ulkopuolella. Me kuolevaiset luulimme että se valta ulottuisi taivaasta maahan, mutta niin ei käynytkään. Siellä on kytketyillä toiset isännät. Ei tullut apua. Minä olen ruvennut ajattelemaan, että mitähän se H:det toivoi meidän asiassa voivan tehdä. Ihanko meidän olisi pitänyt marssia Pietariin, punanen kaarti etunenässä ja tuoda sieltä tuo onneton prokuraattorin pöydälle joka sen sitte olisi H:dille jättänyt „näinä laillisina aikoina“. Ihanko se tahfoi tällaista. Uskoohan se meillä olevan dynamiittia, brownikia y. m. Vieläkö se rohkeaa syyttää meitä väkivallan aikeista, kun itse tuollaisia yllytyksiä heittelee. Eikö mitä. Luottakaamme vaan laillisuuteen. Meillä ei ole syytä mitään vaatia. Meille on annettu perustuslait. Meillä on sellainen järjestys, ettei nuppineula voi hävitä. Jokaisen turvallisuus on taattu. Tyytykäämme, tyytykäämme. Eikö niin H:det. Eikö ole syytä nyt taas näin liverrellä. Eikö työväki ole raakaa, maltitonta, kun se vaatii enemmän kuin mitä on? Eihän ole syytä? Miehiämme nääntyy vankikomeroihin, ylistäkää te vaan laillisuutenne suuruutta. Nyt näette kuinka heikolla pohjalla olemme. Se pudottaa jo nyt. Mitä voineekaan huomenna tulla. Me vaan kysymme kauanko te vielä unta näette. Kehukaa te laillisuuden ajalla.

Esimerkki tarttuu. Tuolla rajan toisella puolella koetetaan pamppujen eli nagaikojen kanssa tyydyttää kansan oikeuden janoa. Se keino ei ole tepsinyt. Hienoja huhuja kulkee siitä, että täällä ruvettaisiin käyttämään samoja keinoja. Useat sanomalehdet ovat maalanneet työwäen liikkeen sellaiseksi hirmuksi, että ei ihme jos täällä alkaa kukkia itäiset ajatukset. Seutulan ja Keimolan raatajajoukko perusti työwäenyhdistyksen. Se nosti metelin. Isännät kauhistuivat. Nyt tulee ihmeitä. Mitä tehdä? Koettivat sanan voimalla kääntää palweluswäen ajatukset pois sieltä. Ei se onnistunut. Ei ne pahasta eroa. Ensi sunnuntainu he lupaavat hajottaa koko homman. Miten. Ovat luvanneet hankkia miehiä ja yksi isäntä on luvannut kustantaa pamput. Sanovat, että ne täytyy nyt loppua. Liiaksi on kansaa willitty. Isännät kuuluvat innolla asiaa hommaavan.

Minä jään sydän kurkussa odottamaan mitä ensi sunnuntai tuo tullessaan. Älkäähän leikkikö tulen kanssa. Se on vaarallista leikkiä.

Valtion nälkäpalkkoja. Minulle ovat rautatien sepelityömiehet valittaneet kurjuuttaan. Ei luulisi että valtio ei voi maksaa tawallisille työmiehelle sen wertaa, että se elämiseen riittäisi, kun taas wirkamiehistö nauttii sellaisia palkkoja että hirwittää. Sepelityöntekijöillä on mitä raskain työ. Se kestää aamupimeästä iltaan myöhään saakka. Ei ole useasti aika mennä edes ruokailemaan. Kivellä voi kuiva leipäkannikka odottaa milloin työorja joutaa sitä nälkäänsä purasemaan. Tästä nutterasta työstä voi sitte saada tuon kauhean summan 1 mk 50 p. Siinä sitten se palkkio, jonka voit korkeintaan tästä raskaasta työstä saada. Eikö todellakin syytä kyllin wastustaa, ettei missään tapauksissa liittyisi köyhälistön järjestöön. Eihän teillä todellakaan ole syytä järjestyä leipätaistelun. Teillä ja wirkamiehillä on waan yhteisiä parannuksia hommattawana. Niin teille liverrellään. Avatkaa silmänne. Irrotkaa nukuttajistanne ja astukaa pelwottomasti köyhälistön yhteiseen taistelun. Ei ainoastaan teidänkin nälkäpalkkanne kohottaa.

Kauko.

— † **Wieno Forsströmiä** oli toispäiwänä hautaan saattamassa m. m. Helsingin Kirjaltajayhdistys lippuineen. Muistojanoja wainajan elämän työstä laulettiin ja seppeleitä haudalle laskettiin m. m. Työwäen kirjapainon henkilökunnan, Kirjaltajayhdistyksen, kirjaltajaliittohallituksen ja „Kirjaltajan“ toimituksen puolesta. Kaiholla muistawat useat työtellästä toweria.

Urheilualalta.

— **Luistinkilpailut Suomen mestaruudesta** alkoivat Tampereen luistinklubin radalla klo ½3 ip. viime lauantaina, jolloin kilpailtiin 1,500 m. matkalla. Parhaimmat tulokset olivat:

J. Vikander	Helsingistä	2	m.	44,1 s.
H. Ylander	„	2	„	45,8 „
A. Viklund	Viipurista	2	„	48,1 „
F. Vathén	Helsingistä	2	„	48,8 „
E. Strömsten	„	2	„	49,2 „
J. Viinikainen	„	2	„	50,4 „
G. Lindman	„	2	„	52,4 „
G. Vickström	Viipurista	2	„	53,1 „

A. Andrejeff Helsingistä kaatui ja keskeytti kilpailun. — Jää oli pehmeä.

Sunnuntaina jatkettiin kilpailuja. Kilpailtiin 500 ja 5,000 metrin matkalla. Jälkimäisellä matkalla kilpailtaessa alkoi lumipyry. Paraat tulokset olivat seuraavat:

500 metrin matkalla:

J. Vikander	47,2 sek.
V. Ylander	48,1 „
G. Spennert	48, „
E. Lahtinen	48,2 „
A. Andrejeff	48,3 „
E. Lindeman	48,3 „
J. Viinikainen	48,4 „
Fr. Vathén	49, „
G. Strömsten	49,1 „

5,000 m. matkalla:

G. Strömsten	9 m. 22,8 s.
A. Viklund	9 m. 26,6 s.
Fr. Vathén	9 m. 29,8 s.
J. Vikander	9 m. 32,1 s.
V. Ylander	9 m. 32,1 s.
L. Koskinen	9 m. 39,2 s.
K. Lindholm	9 m 48,1 s.

Suomen mestariksi tuli hra J. Vikander, joka oli ensimäisenä kahdella matkalla.

— **Hiihto- ja mäenlaskukilpailuja** toimeenpani Helsingin hiihtoklubi täällä suunnuntaina. Hiihtokilpailu suoritettiin Eläintarhan suksimäen ja Oulunkylän wälisellä matkalla, joka oli hiihdettävä edestakaisin, joten matkan pituus oli 10 km. Osanottajia oli 8 ja palkintoina n. s. Oulunkylän pokaali, joka ennestään oli hra Hovin hallussa. Tulokset olivat seuraavat:

O. Räsänen	45 m. 17 s.
V. Hovi	46 m. 11 s.
H. Huttunen	46 m. 44 s.
V. Vauhkonen	47 m. 35 s.
O Lampinen	48 m. 4 s.
A. Laakso	48 m. 15 s.
J Lindgren	50 m 28 s.
U. Karikko	50 m. 45 s.

Kun muutamat kilpailijat panivat wastalauseen hra Räsäsen hiihtoa wastaan, ei hänelle kilpailun jälkeen luovutettu pokaalia, waan määrätään kohtalo yleisessä kokouksessa.

Mäenlaskukilpailuun, joka suoritettiin Eläintarhan suksimäessä, otti osaa 9 kilpailijaa. Tulokset olivat:

I luokassa:

Tigerstedt	I palk.,	pisin hyppy	14,10	m.
Orava	II „	„ „	13,05	„
Ahlstedt	III „	„ „	12,65	„
Lindqvist	IV „	„ „	11,40	„

II luokassa:

Matikkala I palkinto.
Leidenberg kehoituspalkinto.
Holmlund samoin.

— **Helsingin „Reipas“** viime sunnuntaina toimeenpani ensimäiset hiihtokilpailunsa. Hiihdettävä matka oli 10 km. pitkä. Keli huono. Ensimäisenä suoritti matkan hra O. Räsänen, jonka aika oli 45 m. 17 s. Toise na saapui perille hra V. Hovi suorittaen matkan 46 m. 11 s. Kolmas järjestyksessä oli hra V. Vauhkonen, neljäs O. Lampinen ja viides A. Laakso.

Ensi sunnuntaina ottelevat seuran jäsenet 15 km. matkalla ja sitä seuraavana eli helmikuun toisena sunnuntaina on heidän hiihdettävä kilpaa 20 kilometriä.

Pikku uutisia.

— **Työmiehen Kauko** on warmaankin hyvin raitis mies, päättäen siitä, kun hän ihmettelee eilisissä pikkujutuissaan sitä, kun Sinebrykoffi on antanut eräälle avunanojalle vain 25 pniä. Minusta on taas asia aivan paikallaan S:koffin kannalta katsottuna. S. kyllä tietää paremmin kuin Kauko että „öölipullo“ maksaa vain 25 p. ja muutahan ei työmies tarvitsekaan ostaa. Se on kyllä työttömälle hyvä sielunrohto ja poistaa huolet ja harmit.

•

— **Isänmaallista vainoa.** Insinööri Standerstskjöld Hanontaan kartanon omistaja — on erottanut palkollissäännön alaisena olleen renkinsä palweluksestaan syystä, että hän oli kirjoittautunut suurlakon waralta paikkakunnalle perustettiin punaseen kaartiin! Eipä edes kurjan palkollissäännönkään perusteella voisi tuota „syytä“ syyksi lukea, joten renki olisi koko wuoden palkkansa saapa.

•

— **Katujen nimikilvet.** Useat talonomistajat ovat tilanneet koristemaalari A. B. Chorinilta uudet katujen nimikilvet. Kaupunki maistraatti aikonee seurata esimerkkiä, ja „koska ruotsi on kunnan kieli, tulee myöskin uusiin katukilpiin ruotsi ylimmäksi, sitten suomi ja viimeiseksi wenäjä“, ilmoitetaan U S:lle.

•

— **Papillisia ajatuksia.** „Ne sosialistit ovat semmoista tyhmää joukkoa, mitä yksi ensin huutaa, niin sitä kaikki toiset perässä pauhaa“ — näin lausui hiljattain julkisessa tilaisuudessa eräs runsasta palkkaa nauttiwa kirkkoherra Hämeessä.

•

— **Raitista ilmaa kapakkaan.** Ikkunat rikki löi eilisiltana hutikkapäissään tehtaantyömies Nikolai Rajala olutanniskelusta Fredrikinkadun 53:ssa. R. wietiin 3:lle poliisiasemalle selwiämään, kyetäkseen aamulla kolttosensa maksamaan.

•

— **Alkoholin orjia.** Eilen korjattiin ¡ oliisivartioon 28 juopunutta, joukossa naisiakin.

Kokouksia tänään.

V.- U.-seura Reipas kokous 8 ip.

Huweja tänään.

Suomal. Teatteri Luostariveljet puoli 8 ip.

Maaseudulta.

— **Lakko Kannuksen höyrysahalla.** Lakko alkoi Tammikuun 27 p:nä. Työwäestö waatii 10 tuntista työpäiwää. Työwäestön puolesta läwi 4 miehinen lähetystö sahan hoitajan luona esittämässä waatimusta. Hoitaja ei sanonut woiwansa suostua ennenkuin saa tiedon kauppaneuwos Ettöffillä. Lakko jattuu. Pyydetään ettei tulisi sinne toisia työntekijöitä.

— **Työnsulkuko jatkuu.** Muolaan Pölläkläsjä olewalla Ahlströmin sahalla. Kuten tunnettu alkoi tämä työnsulku jo wiidettä wiikkoa sitten joulun edellä. Syynä työnsulkuun oli se, että sahatyöläiset waatiwat toimi. Ahlströmin erottamaan työnjohdosta pois isännöitsijä Oskar Gefwartin ja konttoristi Uno Tolosen, jotka molemmat herrat oliwat tehneet itsensä tähän toimeen mahdottamaksi, niin pitkä syntiluettelo heillä oli. Tähän ei isännöitsijä suostunut, waan erotti työläisensä 14 wuorokauden kuluttua ja pani sahan seisomaan.

Näin on nyt Muolaan Pölläkläsjä yli 300 työläistä perheineen wiikkokausia saanut taistella nälkää wastaan. Moni sahatyömies on suurikin perheinen. Tapaa monta sellaista, jolla on yhdeksänkin lasta. Awustusta ulkoapäin ei ole tullut yhtään, joten nyt jo elämä näyttää sangen synkältä.

Pari kertaa on isännöitsijälle tarjottu sowintoo, mutta tulokseta. Työläiset owat luopuneet hänen erottamiswaatimuksestaan, mutta Gefwert ei ottaisi takaisin kaikkia entisiä työläisiä waan tahtoisi walita joukosta itselleen mieluisimmat ja syötä toiset epämieluisat syrjään. Tähän työwäki ei kuitenkaan ole woinut suostua, niin luja siellä yhteenkuuluwaisuuden tunne. Ennemmin näkewät kaikki puutetta kuin salliwat joidenkin towerien joutuwan isännöitsijän koston uhriksi.

Työwäki on pysynyt koko tämän pitkän lakkoajan mallikelpoisena; ei yhtään järjestyksrikostakaan ole sattunut, waikka isännöitsijä on pari kertaa koettanut häätää työläiset pois asunnoistaan. Mutta siitä huolimatta tuottin wiime sunnuntaina sahalle kymmenkunta poliisia Perkjärweltä ja Wiipurista. Kertojamme ei tiennyt oliko poliisit tuotu awustamaan asunnoista häätöä tahi katsomaan päältä kuin isännöitsijä aikoi saada osan sahasta maanantai-aamuna käyntiin lakonrikkojain awulla, joita Lahdesta oli tullut 8 miestä, mutta jotka kuitenkin saatuaan kuulla asiain tilan kieltäytyiwät työhön ryhtymästä.

Kuten näkyy ei riidan halu ole työwäestössä. Isännöitsijä konttoristineen sai teoillaan, joista lähemmästä tulewaisuudessa tulemme tekemään selkoa, työwäen wieromaan itseään. Nyt tahtoisi tämä herra, kun woi näläkäwoskaa tarmokkaasti heiluttaa, kostaa niille, jotka owat rohjenneet waatia häneltä työläisten oikeata kohtelua ajamalla heidät sahalta mierontielle. Tätä ei työläisjoukko sallisi ja sen tähden se käy näläkäistelua. Näin ollen on jokaisen rehellisen työläisen kartettawa kuten ruttoa Muolaan Pölläkläsen sahaa sitsi kunnes sowinto siellä on aikaan saatu. Olisi myös jokaisen työläisen pyhä welwollisuus muistaa näitä oikeuden puolesta taistelewia weljiään panemalla pikaisen awunkeräyksen toimeen, jotta nyt jo pahasti uhkaawa näläkä saataisiin jossain määrin pois torjutuksi. Kerääntyneet warat olisiwat osotettawat Muolaan Pölläkläsen Työwäenyhdistyksen Sulkukomitealle.

— **Tukkimiehet uhkaa.** Muutamia päiwiä sitten owat Kemiyhtiön tukinhakkuussa toimiwat työmiehet Kuolajärwellä esittäneet yhtiölle hywäksymänsä waatimukset jotka oliwat määritellyt 15 pykäläsjä. Waatimukset sisältäwät m. m. sen waatimuksen, että palkat owat korotettawat n. kaksinkertaiseksi ja järjestyspoliisit, joille mainittu yhtiö on maksanut palkat, mutta owat waltion asettamia, owat poistettawat. Jokainen pykälä waatimuksissa alkaa sanoilla „me waadimme“ ja samoin on tehty uhkaus siitä, että jollei waatimuksiin suostuta, tullaan käytämään wäkiwaltaa, anastamaan yhtiön paikkakunnalla olewat warastot ja häwittämään sen omaisuutta. Työmiehet owat kolme päiwää olleet lakossa ja waatiwat wiikon sisään wastausta waatimuksiinsa. Töitä on Kemiyhtiöllä Kuolajärwellä wiidessä paikassa kirkonkylän ympärillä ja työmiesten luku niillä työmailla lienee n. 1,500. Kemiyhtiö on waatimuksiin wastannut kieltäwästi esittäen syyksi sen, että sykyllä jo on palkkoja entisestä korotettu ja että poliiseilla, joita on waaditu poisteettawaksi, on päätehtäwänä salawiinankaupan estäminen.

Lääninhallitus on määrännyt Kemin kruunnuwoudin Parlin'in matkustamaan paikalle.

— **Torpparit järjestywät.** Torpparikokouksen on asiata walmistawa toimikunta päättänyt pidettäwäksi Mikkelissä ensi helmik. 24 ja 25 p:nä työwäenyhdistyksen talolla. Kokouksen johdosta julkasee toimikunta erityisen kehotuksen, jossa lähemmin selitetään kokouksen tarkotusta y. m.

— **Riwit kaswawat** Pöyrynkylään on perustettu työwäenyhdistys. Jäseniä liittyi aika runsaasti.

— **Työwäki waatii.** Wiime lauantaina klo 5 iltapäiwällä kokoontuiwat Turun Bulcanin konepajan ja Erichtonin laiwaweistämön työmiehet, arwiolta yli puolen sataa miestä, weistämön torille, jossa järjestyiwät riwiin ja marssiwat yli joen ensiksi mainitun konepajan insinöörin asunnon edustalle Perämiehenkadulle. Tänne oli jo tätä ennen saapunut muutamia ratsu- y. m. poliisia sekä poliimestari. Paikalle saawuttua walitti työwäki keskuudestaan lähetystön, joka sai tehtäwäkseen mennä puhuttelemaan insinööriä ja esittämään hänelle työmiesten waatimukset muutamien erotettujen towerien suhteen. Lähetystö ei kuitenkaan pääsyt ensi kerralla insinöörin puheille, sillä owet oliwat wahwasti lukitut, jolloin poliisimestari tiedusteli työmiesten asiaa sieltä meni selittämään sen insinöörille. Jonkun ajan kuluttua saiwat työmiehet itse tilaisuuden asiansa esittämiseen; Heidän waatimuksensa oliwat:

1) että työmies Iwanoff'ille, joka muutama aika sitten erotettiin Bulcanin konepajasta sen takia, että oli tawallista aikaisemmin kiiruhtanut pois työstä ehtiäksensä joulut. 30 päiwän mielenosotuskokouksen, on annettawa kelwolliset todistukset ja että ne esteet, jotka owat suuresti waikeuttaneet hänen muualle työhön pääsemistään, owat poistettawat: sekä

2) että ne työmiehet, jotka myös edellämainitusta syystä erotettiin konepajasta ja joilla ei wielätään ole uutta työpaikkaa, owat otettawat uudelleen tehtaan palweluksen.

Ensimäisen waatimuksen ei insinöörillä ollut mitään wastaan, mutta toisen waatimuksen suhteen ilmoitti hän, ettei hän woi sitä yksin päättää, mutta kutsuu kyllä tehtaan johtakunnan kokoon asiasta neuwottelemaan. Työmiehet waatiwat wastausta mahdollisemman pian. Nänä tällaiset tapaukset owat omiaan herrojen insinöörien itsewaltiutta karsimaan.

— **Tampereen kaupungin ulkotyömiehillä** oli eilen illalla jälleen yhteinen kokous. Rahatoimikamari ilmoitti, että työt Pyynikillä ja koskenpatorakennuksella owat keskeytyneet epäjärjestyksien tähden, ja esitti rahatoimikamarin edustaja, että työmiehet odottaen sowintolautakunnan päätöstä luopuisiwat waatimasta työnjohtaja Sundströmin eroitamista ja ryhtyisiwät säännölliseen työhön. Tähän ei kuitenkaan kokouksen enemmistö suostunut, waan walittiin kolmehenkinen lähetystö menemään rahatoimikamarin tämän päiwäiseen kokoukseen waatimaan töiden heti uudelleen alottamista työmiesten ennen lausumilla ehdoilla. Samalla päätettiin myös waatia niiden työmiesten ottamista jälleen työhön, jotka rettelöiden tähden owat erotetut. — U. S.

— **Eräs rautatieläinen kirjoittaa.** Emme halua me palwelijakunta liittyä herrain laatimaan liittoon. Palwelijakunta käsittää asemansa. Kaikista wastusteluista huolimatta he waan liittywät siihen joka seuraa punaista lippua. Sen lipun ympärille kertyy aina waan lisää ja lisää. Herrain hajotuspuuhat eiwät kanna hedelmiä, siihen saapi luottaa. Riihimäen kokous ei ole tuottanut wähintäkään hajaannusta rautatieläisten keskuuteen. Se oli wain wirkamiesten mestaritemppu, jonka kautta he eroittiwat itsensä palwelijakunnasta eikä palweli akunta juokse heidän perästään. Siitä syystä rautatieläisillä ei ole pelättäwisiä mitään. Yhä rohkeammin he saawat päätänsä kohottaa ja katsella eteensä, pelläämättä etiä hajaannusta syntyisi enemmän puolella kuin toisellakaan. Siis älkää wapisko rautatieläiset jos saattekin sucraan katsella sämin wirkamiehistöä, joka on teidän wastataistelijanne yhteiskunnallisissa ja taloudellisissakin kysymyksissä, waan kulkekaa wiittomaamme tietä. Se on paras ja hyödyllisin tie.

Kajanne.

— **Wielä pidetään.** Uskonnon opetuksesta kouluissamme kokoontui Huittisten palokunnantalossa t. k. 28 p:nä etupäässä papiston toimesta useihin satoihin nousewa wäkijoukko keskustelemaan. Kysymyksen pohjusti opettaja H. Rantala. Asiasta syntyi wilkas keskustelu, jossa melkein poikkeuksetta kannatettiin alustajan esittämiä mielipiteitä, että uskonnon opetus on koulu'ssamme säilytettäwä, ja että sen ylsinomaisena tarkoitusperänä tulee olla lasten johtaminen Wapahtajan ja hänen oppinsa tuntemiseen. Ymmärryksetöntä ulkolukua ja oppilaiden, warsinkin heikkolahjaisten liikarasitusta uskonnon opetuksessa paheksuttiin. Sitä alustajan esitystä, että julkisten jumalankieltäjäisen lapsille walittaisiin wapaus seurata tai ei opetusta uskonnossa, ei hywäksytty. Eräs sosialistinen puhuja waati uskonnon opetuksen poistamista.

— **Onnettomien asunto.** Sopiwan hoidon toimittamiseksi henkilöille, joika mielenhäiriössä owat tehneet rikoksen ja joita sen wuoksi woida langettaa wastuunalaisuuteen, mutta jotka yleiselle turwallisuudelle wahingollisina henkilöinä on pidettäwä talletetuina, on Lappeenrannan työwankilaan perustettu osasto sellaisten wankien säilyttämistä warten, kunnes niille saadaan paikka hourujenhoitolaitoksessa. Tätä tarkoitusta warten on mainittuun wankilaan asetettu hourujenhoitaja. Turun kuritushuonewankilassa rakennetaan parhaillaan laitosta sellaisten wankien hoitamista

Ku

Huonekaluja

Iso varasto,

esim. piirongkeja, toaletteja, puu- ja rautasängkyjä ja patjoja, keinutuoleja, komudeja, vaate-, ruoka-, liina- ja kirjakaappeja ja -hyllyjä, pöytiä ja tuoleja, samoin topattuja huoneka luja. **Huom.!** topatt. vetosohvia.

Tavarain kestävyys taataan. Myydään hyvillä ehdoilla. —

Emil Kivi
Mikonk. 8.

(Ateneumin vieressä, pihan puol.)
Tel. 37 93.

warten, jotka wankeusajallaan owat tulleet houruiksi. Laitos walmistuu kahden wuoden kuluessa.

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **Kansallisteatterissa** on tänä iltana ensi ilta, näytellään 5-näytöksinen Anton Oharn'in näytelmä: „Luostariveljet". Kappale käsittelee, niinkuin nimikin jo ilmaisee, luostari-elämää.

Venäjältä.

— **Moskowan taisteluista** on „Vorwäris" saanut yksityistä tietä seuraawia mieltäkiinnittäwiä tietoja:

Minkälainen hallituksen „woitto" oikeastaan on, olkoon seuraawat tosiseikat todistuksena. Taistelewista 4,000—5,000 sosialistisesta miehestä ja naisesta on sangen harwa kaatunut — koko 13 päiwää kestänneen taistelun aikana. Taistelun jälkeen sulkesi heistä suurin joukko kansan sekaan; mutkin taikille muille onnistui päästä pakoon, kun taistelun loppuun asti kapinallisilla oli hallussaan muutamia rautateitä. Hallituksen joukot eiwät tykeistään ja mitraljööneistään huolimatta uskaltaneet suoraan hyökätä katusulkujen kimppuun, waan ampuiwat kokonaisia taloryhmiä, joiden takana he luuliwat katusulkujen olewan! Siitä se suuri uhrien luku, joka pääasiassa oli wanhuksia ja lapsia. Ihmeteltäwä oli wallankumouksellisten tyky rakentaa sulkuja, joiden pääasiallinen arwo on niiden wäkälankawerkoissa, jotka pettiwät kadut kokonaan.

Kun hallituksen ei ole onnistunut saada käsiinsä wallankumouksellisia, niin on sen waikeudet taistelun jälkeen yhtä suuret kuin sitä ennen. Pidettäköön mieleesä, että wallankumous ulkonaisesti alkoi oikeastaan wallankumouksellisten „häwiöllä", niiden tuhansien surmaamisella, jotka seurasipappi Gaponia retkelle keisarin luo. Riihoitus on nyt suurempi kuin silloin. Etenkin Moskowassa on työmiesten ja ylioppilaitten hätä suurin kuwaamaton ja woi se antaa aihetta uuteen wallankumousliikkeen puhkeamiseen. Työmiehet ja ylioppilaat käywät senkinmähden käsi kädessä, että heidän asemansa on aiwan samallainen. Suurin osa ylioppilaita täytyy saada siwutoimia tullakseen toimeen. Mutta kun suuri määrä tehtaita seisoo ja kaikki jonkunwerran maksukykyiset perheet owat jättäneet kaupungin, niin on näkä muodostunut mahtawaksi riihottimeksi wallankumoukseen. Nykyinen asema on pidettäwänä tyynenä ennen myrskyä.

— **Wenäläisten waaliwapautta** kuwaa seuraawa juttu Puolasta:

Kun wiime perjantaina walitsijat saapuiwat waalipaikalle äänestämään duma waaleissa, niin piiritti sotawäki heidät kaiki ja pari sataa henkeä wangittiin. Waalintoimittajat owat lähettäneet tätä wäkiwaltaisuutta wastaan wastalauseensa kenraalikuwernööri Skaloulle, mutta toistaiseksi ei siihen ole saapunut mitään wastausta. Sanomalehdet lausuwat, ettei tällaisissa oloissa ole mahdollista waaleja ensinkään toimittaa.

Toiselta puolen on hallitus uhannut paikkakuntaa ankaralla rangaistuksella, jos waaleista ei tulee mitään. Kun walitsijat saapuwat waalipaikoille niin he wangitaan. Mene siitten ja sano ettei ole waaliwapautta!

Rauhoittuminen jatkuu.

Puoliwirallisen Pietarin sähköjanoma toimiston kautta tulleiden tietojen mukaan, jatkuu rauhoittuminen Wenäjällä seuraawissa paikoissa:

Siperian armeijan päälliköille owat useimmat kyläkunnat siellä 29 p:nä luowuttaneet joulukuun mellakoiden päätoimeenpanijat sekä aseita ja määrän warastettua omaisuutta. Ainoastaan yhdessä kyläsä oli osasto pakotettu käyttämään aseita, nimittäin Noykausa, jossa asukkaiden sitkeän wastarinnan wuoksi ammuttiin yksi kranaatti, joka ei kuitenkaan tehnyt wahinkoa. Mellakoihin osaa ottaneet kylät on tuomittu suuriin sakkoihin.

H. Majesteettinsa on käskynhaltialta tulleen sähköjanoman perustuksella erottanut Kutaisin kuwernöörin Staroselskin ja warakuwernöörin Kipshidsen. Mainittujen wirkamiesten laittomien wirkatoimien suhteen toimeenpannaan tutkimus, jonka tulokset ilmoitetaan hallitsewalle senaatille riksasialisen kanteen nostamiseksi syyllisiä wastaan.

T. k. 29 p:nä surmattiin Tiflisissä pommilla Kaukasian sotilaspiirin esikuntapäällikkö, kenraalimajuri Grjasnow. Murhaaja on wangittu.

Öwersti Krylow ilmoitaa Osurgetystä, että osa wäestöä rankaisutoimia peläten on wetäytynyt wuorille, toinen osa wäestöä on toimeenpannut lukuisia murhapolttoja, jolloin on räjähtänyt joukko patrooneja ja pommeja.

Sharopanstin piirin neljästä kyläkunnasta on käskynhaltijalle saapunut sähköjanoma, jossa kerrotaan, että yli 5,000 kaikkiin kansanluokkiin kuuluwaa henkilöä on kokoontunut Shutharyyn, pappi etunenässä, ja tehnyt uskollisuuswalan Hänen Majesteettilleen sekä luwannut luowuttaa wiranomaisille kaiki waltiolle waaralliset kyläkuntien jäsenet, jonka ohella on anottu hallinnollisen walwonnan lisäämistä.

Tambowista, tammik. 29 p. Borisoglebskin aseman luona haawotettiin laukauksella lääninhallituksen wirkamies Kushenowski. Murhayrityksen tekijä, muuan nuori tyttö, joka wangittiin, ilmoittaa olewansa lukion oppilas Aleksandrowa.

Sysranista, tammik. 29 p. Rusajewkan aseman lähistöllä suistui eilen tiskoilta muuan tawarajuna. Useita henkilöitä sai surmansa.

Warsowasta, tammik. 29 p. Warsowan piirioikeuteen perustetaan kymmenes osasto yksinomaan waltiollisten juttujen käsittelyä warten. — „Kurjer-Warshawskin" mukaan owat Kalishin läänin Kramskin kunnan asukkaat saaneet kansanwalistusministeriöstä tiedon, että Puolan kuningaskunnan kansakoulujen alimmilla luokilla opetus kaikissa muissa aineissa paitsi wenäjänkielessä saa tapahtua puolan- tai liettuankielellä.

Kiewissä on julaistu kielto painotuotteiden myymistä wastaan kaduilla, toreilla ja markkinoilla.

Riiasta, tammik. 30 p. Tänään klo 8 aamulla tehtiin erittäin rohkea hyökkäys poliisilaitokseen salapoliisiosastoa wastaan, joka sijaitsee kaupungin keskuksessa ja jossa säilytetään wiime aikoina wangitut poliittiset rikoksentekijät. Muutamat henkilöt tunkeusiwat anomuksen tekijöinä sisälle osastoon, jossa he waarallisesti haawottiwat päiwystäwän konstaapelin ja sotilaswartijan ja ampuiwat rewolwerilla tuoliaaksi toisen sotilaswartijan. Sen jälkeen tunkeusiwat he wangittujen säilytyshuoneeseen ja weiwät mukanaan wiisi poliittista wankia. Hyökkääjinä oli naisiakin. Poliisikamarissa päiwystäwä puoli komppaniaa sotamiehiä ei ennättänyt awuksi, syystä että hyökkäys tapahtui niin nopeasti ja odottamatta.

— **Ruplan kurssi alenee** yhä, kirjoittaa „Rus". 100 rpl. setelirahoista saa nyt ainoastaan 261—261¼ frankkia entisen 266⅔ sijasta, niin että tappio 100 rpl:sta tekee jo pian 5⅔ frankkia tahi 2 rpl. 10 kop.

Kokowtsowin aikaansaama 100 milj. rpl:n lyhytaikainen laina ei ole woinut suojella ruplan arwoa, waikkei lainattuja rahoja tuodakaan Wenäjälle, waan määrätään ne Wenäjän kurssin kannattamiseksi ja ulosannettujen setelirahojen wakuudeksi. Hallituspiireissä kuuluu ajateltawan uutta sisäistä lainaa, jota kuitenkin rahaasiain johtomiehet wastustawat.

— **Liiaksi perustuslaillinen** on kauppaministeri Timirjaseff kun hän Snoilskin komiteassa ehdotti perustuslakiin pykälää:

„Lakia säätäwä walta kuuluu Keisarille yhdessä duuman ja waltakunnanneuwoston kanssa". Yksimielisesti ehdotus hylättiin ja Witte kuuluu „Russin" tietämän mukaan sitä erityisesti wastustaneen.

Venäjä rauhoittuu.

Kun Minskin kuwernööri t. k. 27 p:nä tuli kirkosta, viskasi eräs reali-oppilaitoksen läpikäynyt poika häntä wastuan pommin, joka ei kuitenkaan räjähtänyt. Pommi sattui kuwernöörin päähän ja putosi maahan hänen jalkojensa juureen. Samaan aiknän laukasi tykistökenraali Ismailovitshin tytär kuusi laukausta poliisimestari Narovia wastaan, joka ei myöskään wahingoittunut. Muuan posteljooni ja sotamies haawottuiwat. Murhayrityksen tekijät, eräs mies ja nainen wangittiin ja rääkkäsi wäkijoukko heitä pahoin. He kieltäytyiwät ilmaisemasta nimiään.

Joukko asestettuja miehiä piiritti t. k. 28 p:nä Riian tawaramakasiinin, katkasi telefoonijohdot, pakotti wirkamiehet kuoleman uhalla pysymään paikoillaan ja anasti kassasta 2,349 ruplaa. Muuan wirkamies, joka koetti paetti, ammuttiin kuoliaaksi. Rosvot pakenivat.

Riian—Orlowin radan warrella ovat kapinalliset surmanneet erään asemapäällikön apulaisen sekä haawottaneet waarallisesti toisen apulaisen ja erään sivullisen henkilön. Pahantekijät pääsiwät karkuun.

Kreiwi Lamsdorft on murhattu t. k. 29 p:nä Tukkumin läheisyydessä, ollessaan matkalla maatilalleen. Samassa tilaisuudessa haawotettiin wapaaherra Renne waarallisesti. Murhaajat pääsiwät karkuun.

Ulkomaalta.

— **„Walkoisen Australiaan"** haluawat saada australialaiset työmiehet j. o. he waatiwat että keltaisen rotuun kuuluwat työmiehet owat kokonaan poistettowat Australiasta. He arwelewat, että kiinalaiset ja japanilaiset „kulit" poikewat walkoisten työntekijäin elämismahdollisuutta. Nykyiset lait salliwat aasialaisten työntekijäin tuotawan maahan ainoastaan määrätyillä ehdoilla ja kontrahtiajan loputtua on työnantaja welwollinen toimittamaan kultasen työntekijän pois maasta. Kuinka wähän edes tällainen laki woi estää aasialaisia siirtolaisia Australiaan asettumasta, käy selwille puheesta, jonka senaattori Peance, työwäenedustaja liittoparlamentissa piti siellä. Hän mainitsee, että wuosina 1894—1090 tuotiin maahan 567 aasialaista ehdolla että ne 12 kuukauden kuluttua lähetään maasta. Todellisuudessa lähetettiin samalla ajalla ainoastaan 32 takasin. Muiden kansja on kontrahti uudistettu tai owat he saaneet luwun jäädä Australiaan. Wuosina 1902 ja 1903 tuotiin maahan edellisenä 717 ja jälkimmäisenä 1189 „kulia". Wuonna 1903 on niiden luku nousjut aina 1532. Suurin osa näistä työntekijöistä on palkattu helmen kalastukseen. Peance waatii että hallitus hankkii tällekin työalle sellaiset olosuhteet, että walkonen ihminen niissä tulee toimeen, jotta hekin woiwat hakea ja saada työtä tälläkin alalla.

Tämä onkin oikea tapa. Ei estetä „huonompaa rotua" ankarilla lailla tekemästä kilpailua turmiollisesti, waan hankkimalla sellaiset olosuhteet että kehittyneempikin työmies woi niillä toimeen tulla ja ennen kaikkia kehittämällä alemmalla asteella olewia työmiehiä. Siten ainoastaan woidaan estää, että kilpailu kehittymättömien työntekiöitten puolelta ei alenna työwäen luokan siwistyskantaa kehittyneemmissä maissa.

— Vaalitaistelun kiiwauteen on Englannissa waikuttanut — auttomobiilit. Ainakin puolet Englannin auttomobiileistä on ollut waalitaistelijoitten käytettäwänä ja warmaa on, että se on waikuttanut erityisesti annettujen äänien runsauteen. Muutamilla paikoilla oli toisella puolella aina 80 automobiiliin asti käytettäwänään. Useat waalisijat tulivat waaliuurnalle saadakseen koitella tätä uutta kulkuneuvoa.

— „Times" taas hallitukselle suosiolliseksi. Tämä Englannin tuuliviiri kirjoittaa seuraawan kuwaawan pätkän:

„Nyt kun waalit owat loppuneet ja wapaamielinen puolue on saanut suuren enemmistön kaikista muista puolueista, on aika niin pian kuin mahdollista luopua niistä ajatuksista, jotka sopiwat waalitaistelun aikana, ja määrätä kantamme nykyisen aseman mukaan.

Tämän lehden tapa on aina ollut kannattaa hallitusta. Huonoinkin hallitus on kuitenkin Englantilainen hallitus, ja niin kauwan kuin se on pystyssä, on se ainoa keino, jolla Englannin etuja woidaan walwoa. Siitä syystä on meidän isänmaallinen welwollisuutemme kannattaa hallitusta, waikka muissa piireissä tehtäisiin minkälaisia ponnistuksia sen kukistamiseksi.

Yleisöltä.

— **Tasapuolisuuden** nimessä waadimme „Työmiehessä" sijaa lausunnollemme kuluwan wuoden n:sta 11 olleen Oulunkylän raittiusseura Toiweiden wuosikokouksesta tehdyn uutisen johdosta:

Koko kysymyksenalaisen kirjoituksen hengestä huomaa, että kirjoituksen kokoonpanija ei suinkaan ole raittiusyhd. Toiweiden ystäwä, waan näyttää kirjoituksen tarkoitus olewan toisaalta synnyttää wihamielisyyttä raittiusyhdistystä wastaan, toisaalta esittää yhd. ent. esimies muka sorretuksi ja solwatuksi, sen takia, että hän on ollut työwäen aatteiden ystäwä.

Kerrassaan wäärä on tiedonanto siitä, että muka olisi jatkuwassa herjaustarkoituksessa syytetty ent. esimiestä äänestyslippujen salaamisesta toimikunnan jäsenten waalin tapahtuessa. Itse ent. esimies kyllä waalin tapahduttua hywäksytäänkö se, wastauksesti tuli yksimielinen hywähuuto. Siihen waali päättyi.

Ken on enemmän innostunut työwäenyhd. ohjelmasta, hän liittyköön wapaasti työwäenyhdistyksiin, mutta annettakoon myös niitten, kenelle raittiusasian ajaminen wielä nykin on tärkeä, pysyä oman aatteensa ympärillä, heitä sitä parjaamatta.

Että Oulunkylän raittiusyhdistys ei tahdo tukahduttaa työwäenyhdistysten syrinnöitä, se näkyy jo siitä kannasta, jolle yhdistyksemme on asettunut talonsa „Kansankodin" wuokraamiskysymyksessä. Sen ohjesäännöissä sanotaan sen wuokrattawan aatelowereille, ja senlaisiksi aina katsotaan kaikki todelliset edistyseurat, työwäenyhdistykset, niitten joukossa Oulunkylän työwäenyhdistys Salamakin.

Olisimme halukkaammin sopineet tällaiset yksityisasiat yhdistysten omassa keskuudessa, mutta kun naapuriseuralaisten toimesta on lähetetty lehtiin puoluetarkoituksessa wäritettyjä selontekoja, tahdoimme mekin puolestamme kerta kaikkiaan julkisesti esittää wertauksenamme puheenalaiseen kirjoitukseen täydellisen humaanisen kantamme työwäenyhdistyksiä ja niitten uusia aatteita kohtaan.

Oulunkylän Raittiusyhdistys Toiweiden Toimikunta.

Yhdistysten tietoja.

— **Muurari a. o.** 2:sen hautausapukenkaan wuosikokouksessa t. k. 26 pnä myönnettiin johtokunnalle tilinwapaus.

Puheenjohtajaksi walittiin J. Koskinen, rahastonhoitajaksi Simonen.

— **Naisyhdistyksen** perustawa kokous oli Uudenkaupungin T. pn talossa. Säännöt oli työwäenyhdistys wahwistanut. Osaston puheenjohtajaksi walittiin neiti Ilma Hellsten. Wielä walittiin johtokunta ja 7-henkinen juhlatoimikunta.

Aikaisemmin tekemäsään päätöksessä on naisosasto päättänyt yhtyä, paitsi työwäenyhdistyksen osastoksi, Naisten Liittohallintoon.

Jäseniä osastoon liittyi noin 70.

— **Hgin kaupungin** Työwäen hautausapurengas n:o ensimäinen piti wuosikokouksensa 21 pnä.

Tuloja on ollut renkaalla 609 mk. 17 pen., menoja 433 mk. 11 pen., joten säästö on 176 mk. 6 pen.

Puheenjohtajaksi walittiin J. Puttonen. Rahastonhoitajaksi N. Beuling.

Kuolemantapaukset päätettiin ilmoittaa „Työmiehessä" ja Hufwudstadsbladetissa" perjantaina.

— **H. U. työwäenyhdistyksen** 4:nen hautausapurenkaan wuosikokouksessa luettiin wuosi- ja tilinkertomus. Yhteensä wuoden lopussa tulopuoli teki 510 mk. 09 penniä. Menoja wuoden ajalla 208 mk. 50 p. Säästö 307 mk. 59 p. Johtokunnalle annettiin tilinwapaus. Puheenjohtajaksi walittiin O. Turakainen, rahastonhoitajaksi Hartikainen.

— **H. t. y. Tehtaalaisnaisosaston** luukausikokous oli t. k. 25 pnä. Paikallisjärjestän lähettämä kirjelmä hywäksyttiin, jossa esitettiin waadittawaksi työpäiwänlyhennystä yhdeksän tuntiseksi.

Wolittiin ensi wuoden wirkailiaehdokkaat.

Liittohallinnon ja äänioikeusweron, jotka on lähtenä edellisenä wuotena maksettu osaston kassasta, päätettiin nyt että jäsenet ne suorittaa jäsenmaksujen lisäksi.

Ilmoituksia.

Neidit huom.

1 nuori Liikemies haluaisi päästä kirjeen waihtoon warakkaitten neitien kanssa, aviolliton tarkotuksella. Kirjeet wastataan kirjeillä ja walokuwat walokuwilla. Wastaus t. l. k. 2 wiikon kuluessa nimimerk. „Liikkeen omistaja".

4 Neitoa

tahtoisi tuttawuut. poik. kanssa. Os. Anna Lahti, 23 v. Wiipuri, Papulawuorik. 4. Kaarin Salmi, Kullervonk. 23, Wiipuri. Lempi Haapala, 21 v, Wiipuri Karjalank. Koposen kauppa. Mandi Laakso 20 v., Maunuuk. 1.

Unionin ja Marttayhdistyksen keittokoulut

työläisnaisia warten avataan jälleen 1 p. Helmik. Castrenink. 20, klo 1—4. Koulu työskentelee torstaina, perjantaina ja lauantaina. Toisesta koulusta, joka alkaa myöhemmin, annetaan sunnuntain lehdessä tietoja. Kurssit owat maksuit paitsi sisäänkirj.-maksu 1 mk.

Reippaitten neitosten

tuttawuuteen haluaa kaksi seuraa kaipaawaa nuorukaista, joista toinen on 22 v., toinen 24 v. ikäinen Jotka tämän huomioonsa ottawat, pyydämme wast. t. l. k. nimimerkki Rakeelle ja Kiteelle.

E. HEINÄNEN.
Nisu- ja Sokurileipomo

sekä **kahwila** Kallio 3 l. N:o 18, puhelin 2096. Haaramyymälöitä 2 l. N:o 9, Alppikatu N:o 17, Itäinen Viertotie N:o 57 ja Vallgård N:o 9, Helsinki, **jotka täten suljetaan yleisön suosioon.**

Poltakaa ainoastaan alkuperäisiä

Isänmaa

paperossia, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta ainoastaan 25 p. laatikko. Tupakkatehdas **FENNIA** Helsingissä. Telef. 2664.
Karttakaa Wiipurilaista jäljennöstä.

Poltakaa ainoastaan alkuperäisiä

TYÖMIES

paperossia, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta ainoastaan 30 p. laatikko. Puumukkeen kanssa poltettava.
Tupakkatehdas **FENNIA** Helsingissä. Telef. 2664.
Karttakaa Wiipurilaista jäljennöstä.

Täten saamme

kunnianarvoisille ostajillemme ilmoittaa, että olemme näinä päiwinä laskenest kauppaan uusia „Suomen Kaart" nimisiä paperosseja, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta sekä warustetaan kultaleimalla. Hinta 30 p. laatikko. Puumukkeella poltettava.
Tupakkatehdas FENNIA Helsingissä.

K. A. Koskinen
Sekatavaran kauppa
Itä-Heikinkatu 9.

Helsingin Rakennusaine-kauppa-osakeyhtiö

I. Henrikinkadulla 3 ja Hämeenkadulla 2 A.

suosittelee liikkeitään herrojen rakennuttajien ja kiwityömiesten huomioon. Warastossa on aina I:ma rautatawaraa ja rakennusaineita kohtuullisiin hintoihin.

E. Niskasen
Muotitawarainliikkeessä
VLADIMIRINKATU 12

myydään alennuksella loppuun myssyjä, muhwia, puuwia ja alushameita. Löytyy myös warastossa suruhattuja sekä -harsoja. Morsiamille kukkia, seppeleitä, harsoja, silkkiä, samettia, esiliinoja, sukkia, käsineitä, wöitä, mustia helmiperiä, silkki- ja samettinauhoja y. m. sekä herroille kravattia, rusettia, kauluksia, etuksia, kalwostimia, housunkannattimia sekä rinta- ja kalwostinnappia y. m. y. m. Wladimirinkatu 12.

E. NISKANEN.

Panttitawaran huutokauppa

pidetään tiistaina 6 p. helmik. talossa n:o 3 Helenankadulla, jolloin tulee myytäwäksi Elokuulla Kallion B. konttoriin pantattua ja lunastamatonta tawaraa. Huomautetaan, että wiimeinen päiwä, jolloin sanotun kuukauden pantteja woipi uudistaa, on perjantai 2 p. Helmik.

4 Iloista Tyttöä

haluaisi kirje- tai postikorttiwaihtoon poikien kanssa nimim. Marianna 25 v., Hilda 23 v., Armida 21 v., Helga 18 v. Osote: Wuorimiehenk. 3.

Hywä ja halpa ruokatarjoilu Wuorik. 6. Aamiaisia, päiwällisiä ja illallisia tarjoillaan.

Palkkiota tapetuista rotista

maksetaan Terweyslautakunnan toimistossa E. Makasiinink. tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin klo 9—10 a. p.

Kahwin, teen, y. m. tarjoilu Kaiwok. 11 r. k. Maria Kokko.

Herrat ja työmiehet huomatkaa! Teen pukuja ja palttoita teettäjäin sekä omista kankaistani halwalla. Liike Mikonk. N:o 19, A. J. Kanerwa. Tel. 2533

Palwelukseen halutaan.

1 puuseppä, joka myöskin on tottunut werhoilijan ammatissa saa työtä. Eklund, Hywinkää.

Taitawa rautasorwari

saapyysyäisen työpaikan, jos hän ilmottaa itsensä Lappeenrannan Konepajalle. Puhelin 40.

Siisti lapsirakas maalta tulut tyttö saa paikan nyt heti Kristiinankatu 9, Westerholmin luona.

13—14 wanha tyttö saa paikan lapsen hoitajana, mieluimmin ruotsia taitawa, wast. Werstaskatu n:o 3, Malmstén.

Yksi maalaistyttö saa paikan Pursimiehenk. 28, leipuri. — Huom! Hywää leipää myydään halwalla samassa paikassa.

Löydetty.

Löydetty kesähattu, saa periä Papinkatu 8 F. Bergmanilta.

Wuokralle tarjotaan.

Siiwo nuorimies saa heti asunnon 4:s linja 3. Ahlqvist.

2 miestä saa kortteerin 1 p:stä Porthanink. n:o 4. Oksanen

Nuori mies saa asunnon nyt heti Liisankatu 25 portista oikealle 3 kerros Sukin luona

Yksi raitis nuorimies saa asunnon. Kastreninkatu 20. Oui 15.

Nuori mies saa asunnon 3 linja 28. Tobiasson.

2 nuorta miestä saa asunnon Hermanni 35, Lindströmin luona.

Nimenmuutoksia.

Nimeni, joka tähän asti on ollut Arttur W. Hagén, on tästä lähtien Arttur W. Rae. Wihti, Siippoo, 29. I. 06. ARTTUR W. RAE.

Nimeni Kaarlo Wasenius on tästälähin Kaarlo Kari. Helsinki 31. I. 06. Kaarlo Kari.

Kadotettu.

Maanant. ill. joko jäi ajurin rekeen tai putosi Metsästäjän ja Helenankadun wälille willasaali. Löytäjää pyydetään tuomaan Helenank. 2. Äyräpää.

Myytäwänä.

K. SOHLMAN,

Fredriksberg, n:o 6, myypi parhaita ruoka- ja sekatawaroita päiwän halw. hintoihin.

F. Heinon Lihakaupat It. Viert. 6 T. 3136. Liisank. 15, T. 2362 ja Isokauppatori 27. Suosittaa joka päiwä tuoretta lihaa, woita, juustoa y. m. päiwän halw. hinat.

Runebergin juhlaksi loppuunmyydään hyviä

Kynttilöitä

á 55 p paketilta, sekä kaikkia muitakin Hedelmä-, Herkku- ja Siirtomaantawaroita nykyajan huokeimpiin hintoihin myy

K. G. Jalonen,
Lapinlahdenk. 5.

Jenny Ahlstrand

Pohjos-Espla aadink. 39. T 52 89.
Kotimaisia pumpuila kutomatuotteita. Satiinia, Schertinkiä, Brodyyriä Pitsiä, Sikkinauhoja, Ikkunaverhoja, Pöytälinoja, Esiliinoja, Wöitä, Vanttuja, Sukkia. Kauluksia, Neulomatarp y. m. halwalla.

Halwin kangas- ja ompelutarpeiden Kauppa
Castreninkatu 18.

Hyvin lajiteltu warasto Bomasinia ja Flanellia, Kretonkia sekä Pumpulikankaita ynnä villasia leninkikankaita 1:60 mtr. korkeinpiin hintoihin. Sametteja, Satiinoita. Huivia, Saaleja, Villapaitoja miesten sekä naisten. Hanskoja, Sukkia ja Damaskia, Bomasini- ja Flanellipuserotta halwalla.

C. ANTSON.

K. O. Åkerin

Kangas & Waatetawarakaupassa Hakasalmen torilla on hywät tawarat ja kohtuulliset hinnat. Ei pidä unhottaa, waan käykäähän katsomassa.

H. Rehn'in Lakki- ja Hattukauppa
Siltasaarenk. 5 (wastap. sirkus porttia). Walmistetaan **wormu-** y. m. lakkia tilauksen jälkeen huolellisesti ja halw.

Jätepaperia halwalla
Työmiehen konttori
Sirkuskatu 1.

Kaupungeittain. Pietilänen 4 l. 16. s. 6.

Ammattiluettelo
Helsingissä.

Leipuriliikkeitä.

K. MUSTONEN
Annank. 27, Eerikink. 3, kulmassa, Telef, 1630. Haaraosastoja: Antink. 22, Telef. 1371. Henrikink. 24, Telef. 2093. Neitsytpolku 12, Telef. 3840. Wladimirink. 45, Telef. 452. Siltasaarenk. 5.

Paperi- ja Sanomalehtikauppoja.
J. A. Tukiainen, Hämeenk. 2 a. Puh. 2041.

Hewosw aljalta ja Matkatarpeita.
H. Laminen I.-Heikink. 15. P. 3948.

Kirjakauppoja.
Martin & Mäkelä It Viertotie 6. Puhelin 5434. Toimittaa maaseuduillekin kirjoja y. m.

Torwisoittintyöpaja.
A. V. Rosengrén, Soitinseppä, Työpaja Uudenmaank. 40. As. Iso Robertink. 42.

Keittiöitä ja Ruokapaikkoja.
Erik Hjelt, Rantatie 3, wastap. Asf. teh.

Kauppiaita.
Oskar Parkkinen, Hagn. halli. T. 3849.
K. Virtanen, maitok. Kallio, Alppik. 11.
Kauluksia ja kravatteja. Enoch Westergren, Aleksanterink. 15.

Huonekalukauppiaita.
I. Kilpinen Kaiwok. 8. Puh. 4543.
E. Kiwi Mikonk. 8 (Ateneumin wier.

Tuom. Saarinen Yrjönk. 11. Telef 2785.

Lihakauppoja.
Aksel Frisk Erikink. 12. Tel. 5256.

Läkki- ja Peltiseppiä.
Kallio & Koskinen, Hämeenk. 2, t. 3077.

Turkkureita.
Lakkia, miehille, pojille ja tyttöille halwimmalla A. Saarisella, E. Esplanaadink. 16.

Kahwiloita.
Kaisaniemi Unionink. 41. Telef. 2006.
Salama Hämeenkatu 2 A. Alma Suuronen.

Saunoja.
Kalewan s:a 3 l. 35, auki 2-9, lauant. 1-9.
Sauna, Kankurink. 4.
Wellamon sauna, Liisank. 16. T. 142.
H. Tuiskunen, Kallio 4 l. 20. Puh. 2405.

Räätälliliikkeitä.
Juho Mäntylä, Itä Heikinkatu N:o 3.

Kelloseppiä.
F. Herttuainen, Itäinen Viertotie 26

Kirjansitojia.
O. J. Lilja, Fredrikinkatu 42

Kiwennäisweitehtaita.
E.W. Salenius, Fabianink. 20. T. 156.

Nahka- ja jalkinekauppoja.
Os. Yht. G. A. Lesche, Unionink. 45. Telef. 2721. Myydään summissa ja wähittäin nahkaa sekä jalkineita.
J. V. Seppänen Simonk. 2. Puh. 4066.
Juho Virtanen I.-Heikink. 3, Puh. 399.

Helsinki. Työwäen kirjapaino 1906